

Vides politikas pamatnostādņu 2014. – 2020. gadam īstenošanas ietekmes uz vidi monitoringa ziņojums

**Plānošanas dokumenta un monitoringa ziņojuma izstrādātāja
kontaktainformācija:**

**Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas
Vides aizsardzības departaments**

Rīga, 2021.gads

Ievads

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – SIVN) monitoringa veikšanu paredz 2001.gada 27.jūnija Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK (turpmāk – direktīva 2001/42/EK) par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu. Direktīvas 2001/42/EK normas ir pārņemtas likumā „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” un Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumos Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”.

Saskaņā ar likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 23.5 panta 6.daļu kompetentā institūcija – Vides pārraudzības valsts birojs – ir noteikusi, ka Vides politikas pamatnostādņēm 2014. - 2020.gadam (turpmāk – VPP2020) SIVN monitoringa ziņojums (turpmāk – Monitoringa ziņojums) jāiesniedz 2020. gadā. VPP2020 ir apstiprinātas ar Ministru kabineta 2014. gada 26. marta rīkojumu Nr. 130 "Par Vides politikas pamatnostādņēm 2014.–2020.gadam" un ar Ministru kabineta 2017.gada 10.maija rīkojumu Nr.233 “Grozījumi Vides politikas pamatnostādņēs 2014.-2020.gadam”.

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija kā atbildīgā institūcija par VPP2020 īstenošanu, ir izstrādājusi Monitoringa ziņojumu, kas balstīts uz VPP2020 SIVN Vides pārskatu (turpmāk - Vides pārskats), apkopojot pieejamo informāciju un ietverot ar VPP2020 īstenošanu saistīto vides stāvokļa izmaiņu un to tendenču raksturojumu.

Monitoringa ziņojums izstrādāts ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja izstrādātās rekomendācijas monitoringa ziņojuma sagatavošanai.

Vides politikas pamatnostādņu 2014.-2020. gadam periodā ir sniegts Eiropas Savienības fondu ieguldījums vides mērķu sasniegšanā, gan Eiropas Savienības fondu 2007.-2013. gada plānošanas perioda, gan 2014.–2020. gada plānošanas perioda projektu ietvaros.

Vispārīga informācija par veiktajiem ieguldījumiem vides jomā Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” ietvaros

2007.- 2013.gada plānošanas perioda Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 3. prioritārā virziena ietvaros apstiprinātie projekti tika īstenoti **līdz 2015.gada 31.decembrim**. Kopumā 12 aktivitāšu/apakšaktivitāšu ietvaros īstenots 681 projekts par kopējo attiecināmo izmaksu summu 826,43 milj. eiro, no tā nozīmīgākais finanšu avots ir Eiropas Savienības fondu (Kohēzijas fonds un Eiropas Reģionālās attīstības fonds) finansējums, kas sasniedza 703,02 milj. eiro no kopējām investīcijām vides jomā, būtisks bija arī valsts budžeta līdzfinansējums, kas sasniedz 57,56 milj. eiro, kā arī projektu īstenotāju līdzfinansējums (privātais finansējums) 65,85 milj. eiro.

2014.–2020. gada plānošanas perioda Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 5. prioritārā virziena 10 specifiskā atbalsta mērķu/specifiskā atbalsta mērķu pasākumu (turpmāk – SAM/SAMP) ietvaros apstiprināti 98 projekti par kopējo attiecināmo izmaksu summu 476,5 milj. eiro sešās vides jomās, nozīmīgākais finanšu avots ir Eiropas Savienības fondu finansējums, kas sasniedza 53% jeb 255 milj. eiro no kopējām investīcijām vides jomā, būtisks bija arī valsts budžeta līdzfinansējums, kas sasniedz 2% (10,5 milj. eiro), kā arī projektu īstenotāju līdzfinansējums – 40% (192,3 milj. eiro) un pašvaldību budžeta līdzfinansējums – 3,9% (18,7 milj. eiro). Papildus ieguldījums vides mērķu sasniegšanā ir sniegts arī Darbības programmas 4.prioritārā virziena 4.2.2. SAM¹ mērķa ietvaros, apstiprināti 138 projekti par kopējo attiecināmo izmaksu summu 48,1 milj. eiro (t.sk. Eiropas Reģionālās attīstības fonda finansējums 31,1milj. eiro un pašvaldību budžeta līdzfinansējums 17 milj. eiro).

Līdz 2020.gada 1.decembrim projektu ietvaros apstiprināti maksājuma pieprasījumi par kopējo summu 144,6 milj. eiro jeb 32% apmērā no noslēgto projektu kopējās vērtības un šo SAM/SAMP ietvaros apstiprināto projektu ieviešana turpināsies arī **pēc 2020.gada (līdz 2023.gada 31.decembrim)**.

¹ 4.2.2. specifiskā atbalsta mērķis "Atbilstoši pašvaldības integrētajām attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un atjaunojamo energoresursu izmantošanu pašvaldību ēkās"

Informācija ir apkopota par piesaisītajam investīcijām, sasniegtajiem rezultātiem un sniegto ieguldījumu vides jomā līdz 2020.gada 1.decembrim. Projekti, kuru īstenošana turpinās pēc 2020. gada 1. decembra (līdz 2023.gada 31.decembrim), ir minēti norādot to indikatīvās investīcijas vides jomā, ņemot vērā, ka šo projektu mērķi un/vai rezultatīvie rādītāji vēl nav sasniegti.

1. Horizontālie jautājumi

Ieguldījumi nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centros ir bijuši gan 2007.–2013. gada ES fondu plānošanas periodā, gan 2014.-2020.gada plānošanas periodā, lai paplašinātu centru sniegtās vides izglītības un komunikācijas iespējas, kā arī nodrošinātu to darbībai nepieciešamās infrastruktūras attīstību. 2007.–2013. gada ES plānošanas periodā, 3.4.1.3.aktivitātes² ietvaros, VZI APP “Nacionālais botāniskais dārzs” (LNBD) ierīkoja multifunkcionālo oranžeriju siltumnīcu kompleksu, izveidojot infrastruktūru, kas nodrošina izzūdošu sugu saglabāšanu, kā arī pavairošanas iespēju sugu saglabāšanai dabā. Kopējās ES fondu investīcijas LNBD projektam 2007.–2013. gadā bija 3,0 milj. eiro (2014.-2015.g. apgūtais finansējums 0,33 milj. eiro).

2014.–2020. gada ES fondu plānošanas periodā, 5.4.2.2. SAMP³ ietvaros, tiek īstenots viens projekts, ko vada Valsts reģionālās attīstības aģentūra un kur kā vieni no sadarbības partneriem piedalās arī SIA "Rīgas Nacionālais zooloģiskais dārzs, Latvijas Nacionālais Dabas muzejs un LNBD. Projekta ietvaros tiek veikta gan valsts vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība, gan modernizētas trīs nacionālās nozīmes vides izglītības un informācijas centru telpas un aprīkojums, kā arī tiks veikti sabiedrības informēšanas un iesaistes pasākumi projekta laikā vismaz 5650 cilvēkiem un pēc projekta vismaz 15 000 cilvēkiem. Projekts tika uzsākts 2017.gadā un tā noslēgums ir paredzēts 2022.gada nogalē, t.sk. vides izglītības centru modernizēšanas aktivitātēs un sabiedrības iesaistes pasākumos. Šobrīd tiek slēgti vai ir jau noslēgti visu trīs vides izglītības centru infrastruktūras būvdarbu līgumi. Projekta kopējās izmaksas ir 8,2 milj. eiro, no tā vides izglītības centru finansējums ir 4,9 milj. eiro.

2019. gadā Dabas aizsardzības pārvalde aktīvi savā komunikācijā izmantojusi atsauces uz mobilo aplikāciju “Dabas tūrisms”, to popularizējot, tādējādi palielinājies minētās mobilās aplikācijas izmantošanas lejupielāžu skaits, 2019.gadā sasniedzot 6 354. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas funkciju nodrošinājis dabas izglītības centrs “Meža māja” Ķemeros Ķemeru Nacionālajā parkā, “Rāzna” Lipuškos Rāznas Nacionālajā parkā, “Slītere” Šlīterē Slīteres Nacionālajā parkā, “Pauguri” Līgatnes dabas takās un “Ziemeļvidzeme” Salacgrīvā Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā. Tajos organizētie pasākumi tematiski saistīti gan ar nozīmīgām starptautiskām norisēm – Mitrāju, Ūdens, Bioloģiskās daudzveidības,

² 3.4.1.3. aktivitāte “Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas ex situ infrastruktūras izveide”

³ 5.4.2.2. specifiskā atbalsta mērķa pasākums “Vides monitoringa un kontroles sistēmas attīstība un sabiedrības līdzdalības vides pārvaldībā veicināšana”

Eiropas Nacionālo parku dienu, gan vispārīgiem dabas daudzveidības jēdzienu skaidrošanas un saglabāšanas jautājumiem. Tiek nodrošinātas dažādas sabiedrības iesaistes formas, piemēram tikai 2019.gadā vien DAP noorganizētas 601 dabas izglītības nodarbības, lekcijas, pasākumi un semināri, kuros piedalījušies 25 765 apmeklētāju.

Pēdējos trīs gados visvairāk atspoguļotās tēmas medijos bijušas dabas skaitīšana, dažādu sugu aizsardzība, Pārvaldes rīkotā starptautiskā konference “EUROPARC 2019”, dižkoku uzskaitē, akcija “#Dabā ejot. Ko atnesi, to aiznes!” un iniciatīva “Daru labu dabai” u.c.

Politikas definētais mērķis		Nodrošināt labu vides pārvaldību visos līmeņos, kā arī labu vides komunikāciju, kas balstīta uz pilnīgu un izvērtu vides informāciju; veicināt sabiedrības plašu iesaistīšanos vides jautājumu risināšanā.			
Politikas rezultāts (A1)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Paskaidrojums (no iepriekšējās atskaites)	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
A1. Nodrošināta kvalitatīva vides komunikācija (sabiedrības līdzdalība)	Pilnveidots aprīkojums un paaugstināta administratīvā kapacitāte nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centros (skaits)	n/a	Lai pilnveidotu RNZD, LNBD un LDM infrastruktūru, LVAFA (VRAA kopš 2019.gada) kopā ar RNZD, NBD un LDM sagatavojusi un iesniegusi CFLA projekta īstenošanas pieteikumu, paredzot līdz 2021. gadam (projekts pagarināts līdz 2022.gadam) minēto <u>trīs</u> nacionālas nozīmes vides informācijas un izglītības centru infrastruktūras papildināšanu, tajā skaitā aprīkojuma un telpu modernizēšanu un sabiedrības iesaistes pasākumus.	3	Nacionālo vides izglītības un informācijas centru infrastruktūras pilnveide turpināsies vēl līdz 2022.gadam.

Politikas rezultāts (A2)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Paskaidrojums	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
--------------------------	------------------------	----------------------	---------------	----------------------	-------------------------

A2. Uzlabojusies uz tirgu orientētu ekonomisko un finanšu instrumentu izmantošana vides politikas mērķu sasniegšanai	Iedzīvotājiem ir pieejams pakalpojums pēc depozīta sistēmas dzērienu iepakojumam ieviešanas	Pakalpojums nav	Ievērojot, ka 2013. gadā virzītie normatīvo aktu priekšlikumi depozīta sistēmas ieviešanai Latvijā līdz pat 2015.gada sākumam nebija guvuši atbalstu Saeimā, VARAM ministra uzdevumā 2015.gada februārī tika izveidota darba grupa (apvienojot pašvaldības, uzņēmēju un nozaru asociācijas), lai atkāroti izvērtētu depozīta sistēmas nepieciešamību. Darba grupa secināja, ka dalītā atkritumu vākšanas sistēma efektīvāk sasniegs mērķi – samazināt poligonos noglabājamo apjomu un aizvien vairāk sadzīves atkritumu atgriezt pārstrādei vai izmantot enerģijas iegūšanā. Dalītā atkritumu vākšana ar katru gadu strādā veiksmīgāk, un sašķīrotā iepakojuma apjoms Latvijā aug. Izvērtējot ieguvumus un zaudējumus, darba grupa secinājusi, ka depozīta sistēmas ieviešana prasītu būtisku izdevumu pieaugumu, taču mērķis, ievērojami samazināt poligonos apglabājamo atkritumu daudzumu, netiktu sasniegts. Latvijai līdz 2020. gadam uz pusi ir jāsamazina poligonos noglabājamo atkritumu daudzumu.	100%	0% (Pakalpojums nav pieejams) 2019. gada oktobrī pieņemtie grozījumi Iepakojuma likumā paredz, ka, sākot ar 2022. gada 1. februāri, darbību uzsāks depozīta sistēma, kas būs piemērojama atkārtoti vai vienreiz lietojamajam dzērienu iepakojumam. Attiecīgi – <u>uz 2020. gadu mērķis netiks sasniegts</u> , jo pakalpojumu paredzēts ieviest no 2022. gada februāra.
Politikas rezultāts (A3)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Paskaidrojums	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
A3 Nodrošināta adekvāta vides institūciju kapacitāte	DAP neveic mezsaimnieciskas darbības tās pārvaldītajos valstij piekrītošajos	69%	5% finansējuma nodrošina maksas pakalpojumi un DAP ieņēmumi. DAP tās pārvaldītajos valstij piekrītošajos mežos neveic cirtes, kuru mērķis ir koksnes ieguve un ienākumu gūšana. Visi ienākumi no mezsaimnieciskās darbības saistīti ar bīstamo koku ciršanu un realizāciju, biotopu kopšanu, pārējie pašu	100%	2019. gadā: 91,62% no finansējuma bija no “Dotācijām no vispārējiem ieņēmumiem”, 8,38% - pašu ienākumi.

	mežos, lai nodrošinātu finansējumu funkciju izpildei. Valsts budžeta pamatdotācijas īpatsvars DAP budžetā		ienākumi ir no cita veida saimnieciskās darbības – Līgatnes dabas takas, derīgo izrakteņu ieguve u.c. Valsts budžeta pamatdotācija nodrošina iespēju īstenot meža ilgtspējīgu (nenoplicinošu) apsaimniekošanu, bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un uzturēšanu līmenī, kas sugām un biotopiem veicina labvēlīgas aizsardzības statusu.		
--	---	--	--	--	--

2. Augsne un zemes dzīles, otrreizējās izejvielas

Politikas definētais mērķis	Nodrošināt augsnes ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību				
Politikas rezultāts (B1)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Paskaidrojums	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
Darbības rezultāts (B1)	B1. Sabiedrībai pieejama aktuāla informācija par augsni, nodrošināta augsnes aizsardzība				
B1.1. Tiek izmantotas augšņu kartes, kas atbilst FAO klasifikācijai	Sagatavotas augšņu kartes, kas atbilst FAO klasifikācijai (% no LIZ valstī)	Nav sagatavotas kartes	Turpinās diskusijas par kartēšanas mērogu un arī par augsnes klasifikācijas sistēmas izvēli (vai tā atbildīs FAO klasifikācijai)	90%	Informācija par izpildi tiks apkopota, veicot īstenošanas monitoringu.
B1.2. Augsnes izmantošanā	Veikti pētījumi par augsnes kvalitāti, par dažādu faktoru	(lauksaimniecības zemju erozijas apjomi un citas	Pieejamā finansējuma ietvaros tiek ieviesti integrēti pētījumi	Veikti pētījumi (80% no	Informācija par izpildi tiks apkopota, veicot īstenošanas monitoringu.

ņemtas vērā dažādu faktoru ietekmes	ietekmi uz augsni, novērtēti erozijas apjomi	ietekmes nav novērtētas)		nepieciešamajiem pētījumiem)	
--	--	-----------------------------	--	---------------------------------	--

Ierobežotā finansējuma dēļ ģeoloģiskās informācijas pieejamība digitāli nav palielināta tik, cik bija iecerēts. Digitālās, t.sk. ģeotelpiskās, zemes dziļū informācijas apkopošana, analīze un publiskas pieejamības nodrošināšana ArcGIS Online karšu pārlūku veidā tiešsaistē:

1.1) Derīgo izrakteņu (būvmateriālu izejvielu, kūdras, sapropeļa un dziedniecības dūņu) atradņu karte: veikta derīgo izrakteņu atradņu, kurās akceptēti derīgo izrakteņu krājumi un kam sagatavotas derīgo izrakteņu pasēs un ieguves limiti, telpiskā izvietojuma digitālo datu apkopošana, papildināšana un aktualizēšana par laika posmu no 2008. līdz 2019. gadam;

1.2) Informatīva ģeotelpiskā informācija par kūdras atradnēm un iegulām: ERAF projekta Nr. 2DP/2.1.1.1.0/10/APIA/VIAA/037 „Inovācijas kūdras izpētē un jaunu to saturošu produktu izveidē” ietvaros apkopotie un digitizētie kūdras purvu robežu un kūdras tipu Valsts ģeoloģijas fonda dati un kūdras atradnes, kurām izsniegta ģeoloģiskā dokumentācija (derīgo izrakteņu atradņu pasēs, derīgo izrakteņu ieguves limiti, zemes dziļū izmantošanas licences derīgo izrakteņu ieguvei) laika posmā no 2009.gada līdz 2019.gadam;

1.3) Derīgo izrakteņu krājumu bilancēs ietvertu atradņu vai ieguves vietu ģeotelpiskie dati.

Šajā periodā ir veikta pāreja no derīgo izrakteņu (būvmateriālu izejvielu, kūdras, sapropeļa, dziedniecības dūņu) krājumu bilances aprēķiniem pa derīgo izrakteņu atradnēm kopumā uz bilances aprēķiniem pa derīgo izrakteņu ieguves vietām (atbilstoši derīgo izrakteņu ieguves limitos noteiktajiem apjomiem). Latvijas vides aizsardzības fondu (LVAF) finansētā projekta Nr.1/08/ 339 / 2018 "Ģeoloģisko urbumu seržu paraugu un informācijas uzglabāšanas pieejamības uzlabošana" ietvaros veikta ģeoloģisko urbumu seržu glabātavas Gardenē inventarizācija, kuras laikā aktualizēts urbumu seržu katalogs un izstrādāts urbumu seržu izvietojuma plāns. Informācija publicēta: <https://videscentrs.lv/mc.lv/lapas/urbumu-serzu-glabatava>

ERAF projekta Nr.2.2.1.1/17/I/027 “Informācijas sistēmu izstrāde un pilnveidošana ģeotelpiskajiem un Daugavas baseina plūdu datiem” ietvaros izstrādāta zemes dziļū informācijas sistēma, kas ietver struktūras un funkcionalitāšu izveidi digitālo datu par derīgajiem izrakteņiem (būvmateriālu izejvielām, kūdru, sapropeli un dziedniecības dūņām) uzkrāšanai, atlasei un apstrādei vienotā vidē. Tai skaitā nodrošināta arī teksta un ciparu datu sasaiste ar ģeotelpiskajiem datiem par derīgo izrakteņu atradnēm, derīgo izrakteņu ieguves vietām, kā arī par izsniegto dokumentāciju zemes dziļū izmantošanai. Lai veiktu operatīvāku derīgo izrakteņu krājumu bilances sagatavošanu un palielinātu bilances datu ticamību, veikta pāreja no manuāliem bilances aprēķiniem pa derīgo izrakteņu atradnēm kopumā uz maksimāli automatizētiem bilances aprēķiniem pa derīgo izrakteņu ieguves vietām atbilstoši derīgo izrakteņu ieguves limitos noteiktajiem

apjomiem. Izstrādāta arī zemes dziļņu informācijas sistēmas publiski pieejamā daļa, kā arī funkcionalitāte veikt datu par derīgo izrakteņu ieguves apjomiem ievadi pašiem datu turētājiem.

Politikas definētais mērķis	Nodrošināt sabiedrību ar mūsdienīgu, aktuālu informāciju par zemes dziļņu resursiem un mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem, kas tiek ņemta vērā attīstības plānošanā				
Politikas rezultāts (B2)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Paskaidrojums	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
Darbības rezultāts (B2)	B2. Sabiedrībai pieejama mūsdienīga, aktuāla informācija par zemes dziļņu resursiem				
B2. Teritorijas attīstības plānotājiem un citiem interesentiem pieejama ģeoloģiskā informācija digitālā formā. Uzlabota situācija urbumu seržu glabāšanā un izmantošanā.	Digitalizēta ģeoloģiskās informācijas sistēmā esošā informācija. Uzlabota infrastruktūra ģeoloģiskās izpētes materiālu (urbumu seržu paraugu, plānslīpējumu) uzglabāšanai un apstrādei, sabiedrības izglītošanai.	Ģeoloģiskā informācija digitāli pieejama nelielā apjomā	Ierobežotā finansējuma dēļ tikai 5% ģeoloģiskās informācijas ir patlaban pieejama digitāli.	90% ģeoloģiskās informācijas pieejama digitāli	Ierobežotā finansējuma dēļ tikai 10% ģeoloģiskās informācijas ir patlaban pieejama digitāli.

Politikas rezultāts (B3)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Paskaidrojums	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
Darbības rezultāts (B3)	B3. Pilnveidots zemes dziļu izmantošanas juridiskais ietvars un stiprināta institucionālā kapacitāte				
B3.1. Nodrošināta ilgtspējīga zemes dziļu izmantošana pārrobežu kontekstā. Latvija pārstāvēta ES ģeoloģijas dienestu organizācijā EuroGeoSurvey	Aktīva sadarbība ar kaimiņvalstīm ģeoloģiska rakstura problēmu risināšanā, lai pilnvērtīgi izmantotu Latvijā esošo ģeoloģisko informāciju. Latvija pārstāvēta ES starptautiskajās ģeoloģiskajās organizācijās	Pārstāvība starptautiskajās organizācijās netiek nodrošināta	Nodrošināta pārstāvība starptautiskajā ģeoloģiskajā organizācijā – <i>EuroGeoSurvey</i>	Nodrošināta pārstāvība starptautiskajā ģeoloģiskajā organizācijā	2020: Nodrošināta pārstāvība starptautiskajā ģeoloģiskajā organizācijā – <i>EuroGeoSurvey</i>
B3.2. Valsts nodrošināta ar speciālistiem, kas spēj veikt praktiskus uzdevumus (izpēte, krājumu aprēķināšana,	LU ģeoloģijas studiju programmas pilnveidota, kā rezultātā augstskolu absolventi ieguvuši praktiskas zināšanas zemes dziļu izmantošanā	Programma ir pilnveidojama	N/a	Programma ir pilnveidota	2019: Programma ir pilnveidota http://www.niid.lv/niid_search/program/345

ieguves vadīšana)					
----------------------	--	--	--	--	--

2007.–2013. gada ES plānošanas periodā, lai izveidotu ilgtspējīgu atkritumu, tai skaitā bīstamo atkritumu, apsaimniekošanas sistēmu, nodrošinot atkritumu apglabāšanu un apstrādi cilvēku veselībai un videi drošā veidā un sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu kvalitātes un pieejamības uzlabošanu, kā arī attīstītu atkritumu dalītas vākšanas infrastruktūru, veicinot materiālu otrreizēju izmantošanu, sekmīgi īstenots 31 projekts 75 milj. eiro apmērā (3 poligonu infrastruktūras attīstības projekti, labiekārtojot 45 ha poligonu teritorijas; 8 dalītās atkritumu savākšanas infrastruktūras attīstības projekti, ieguldot 9 sadzīves atkritumu šķirošanas centru, 3 bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukumu, 6 sadzīves atkritumu dalītās vākšanas laukumu un 74 sadzīves atkritumu dalītās (ieskaitot bīstamo atkritumu) savākšanas punktu izveidē un labiekārtošanā, labiekārtojot vairāk kā 6 500 m² dūņu lauku un kompostēšanas laukumu kopumā un iegādājoties 5 dažāda veida iekārtas efektīvai atkritumu apsaimniekošanai.)

Īstenoto projektu ietvaros kopumā izveidoti 1222 dalītās atkritumu savākšanas punkti, rezultātā nodrošinot vidēji vienu atkritumu savākšanas punktu uz 856 iedzīvotājiem.

Lai uzlabotu un pilnveidotu situāciju atkritumu saimniecības sektorā, it īpaši palielinātu atkritumu pārstrādes un reģenerācijas apjomus un šīs darbības veiktu pēc iespējas tuvu atkritumu radīšanas avotam, 2014.–2020. gada ES plānošanas perioda ietvaros atbalsts prioritāri vērsts uz vides *acquis* izpildi.

Veicinot atkritumu dalītas savākšanas sistēmas attīstību, tai skaitā atkritumu dalītas vākšanas punktu un laukumu izveidi un aprīkošanu, kā arī specializēto transportlīdzekļu iegādei atkritumu dalītās vākšanas maršrutu apkalpošanai, 2014.–2020. ES fondu plānošanas perioda 5.2.1.1. SAMP⁴ ietvaros pabeigti 4 projekti Ādažu un Ikšķiles novados, kā arī Jelgavas un Daugavpils pilsētās. Kopējās projektu attiecināmās izmaksas sastāda 0,41 milj. eiro. Projektos plānotais šķiroto atkritumu apjoma palielinājums (iznākuma rādītājs i.5.2.1.b.) bija 1859 t/g, bet projektu ieviešanas gaitā faktiskais šķiroto atkritumu apjoma palielinājums atbalstītajos projektos sasniedz 2 219 t/g.

⁴ 5.2.1.1. specifiskā atbalsta mērķa pasākums “Atkritumu dalītas savākšanas sistēmas attīstība”

Lai attīstītu atkritumu pārstrādi, veicinot atkritumu vairākkārtēju izmantošanu, 2014.-2020. ES fondu plānošanas perioda 5.2.1.2. SAMP⁵ sadalīts trīs kārtās:

- 1) sadzīves atkritumu pārstrādes iekārtu izveide – īstenošanā atrodas 4 polimēru un poliolefīnu pārstrādes projekti. Kopējās projektu attiecināmās izmaksas sastāda 9,63 milj. eiro. Rezultātā plānotais atkritumu pārstrādes jaudas palielinājums (iznākuma rādītājs i.5.2.1.ak (CO17)) ir 30 304 t/g;
- 2) citu atkritumu veidu, kas nav sadzīves atkritumi un bioloģiski noārdāmie atkritumi, pārstrādes iekārtu izveide – īstenošanā atrodas viens nolietotu akumulatoru pārstrādes iekārtu iegādes un uzstādīšanas projekts. Kopējās projekta attiecināmās izmaksas sastāda 4,95 milj. eiro. Rezultātā plānotais atkritumu pārstrādes jaudas palielinājums (iznākuma rādītājs i.5.2.1.ak (CO17)) ir 11 445 t/g;
- 3) bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes iekārtu izveide – īstenošanā atrodas viens anaerobās un viens aerobās pārstrādes projekts. Kopējās projekta attiecināmās izmaksas sastāda 34,99 milj. eiro. Rezultātā plānotais atkritumu pārstrādes jaudas palielinājums (iznākuma rādītājs i.5.2.1.ak (CO17)) ir 100 590 t/g. Tāpat 2020. gadā izsludināta jauna projektu atlases kārtā BNA pārstrādes iekārtu izveidei, kā rezultātā potenciāli tiks apstiprināti vēl 2 aerobās un 2 anaerobās pārstrādes projekti, nodrošinot papildus atkritumu pārstrādes jaudas pieaugumu par indikatīvi 36 550 t/g.

Savukārt, lai samazinātu apglabājamo atkritumu daudzumu un attīstītu atkritumu reģenerāciju ar enerģijas atguvi no Latvijas Republikas teritorijā radītajiem atkritumiem, 5.2.1.3. SAMP⁶ ietvaros KF finansējums piešķirts vienam projektam, izbūvējot no atkritumiem iegūtā kurināmā reģenerācijas iekārtu Ventspilī. Kopējās projekta attiecināmās izmaksas sastāda 15 milj. eiro. Rezultātā plānots sasniegt atkritumu reģenerācijas ar enerģijas atguvi jaudas pieaugumu (iznākuma rādītājs i.5.2.1.c.) par 15 300 t/g.

Politikas definētais mērķis					
Nodrošināt sabiedrību ar mūsdienīgu, aktuālu informāciju par zemes dziļu resursiem un mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem, kas tiek ņemta vērā attīstības plānošanā					
Politikas rezultāts (B4)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi	

⁵ 5.2.1.2. specifiskā atbalsta mērķa pasākums “Atkritumu pārstrādes veicināšana”

⁶ 5.2.1.3. specifiskā atbalsta mērķa pasākums “Atkritumu reģenerācijas veicināšana”

B4. Palielināta dažāda veida atkritumu atkārtota izmantošana, pārstrāde un reģenerācija ⁷				
	Pārstrādātais un reģenerētais atkritumu daudzums attiecībā pret attiecīgajā gadā radīto atkritumu daudzumu ⁸ , %	34,97 % (2012. gads)	59% (2023. gads)	Atbilstoši Valsts statistikas pārskatam "Nr.3-Atkritumi – pārskats par atkritumiem" 2019. gadā pārstrādāti un reģenerēti 47,38% no radītajiem sadzīves (mājsaimniecības) atkritumiem. 2019.gada – pārstrādātais sadzīves (mājsaimniecības un to līdzīgo) atkritumu daudzums ir 41% pret radīto (iekļaujot eksportu); 2019.g. pārstrādātais bīstamo atkritumu daudzums – 25.5 % (pret radīto).
	Atkritumu pārstrādes jaudas palielinājums, tonnas/ gadā		423 120,5 (2023. gads)	5.2.1.2. SAM pasākuma projektu īstenošanas rezultātā plānotais atkritumu pārstrādes jaudas pieaugums ir 142 339 tonnas gadā. 2020. gadā izsludinātās BNA pārstrādes iekārtu projektu atlases ietvaros apstiprinātie projekti sniegs papildus atkritumu pārstrādes jaudas pieaugumu par indikatīvi 36 550 t/g.

3. Dabas aizsardzība

2007.–2013. gada ES fondu plānošanas periodā ieguldījumus arī bioloģiskās daudzveidības saglabāšana nodrošināja jau sadaļā "1. Horizontālie jautājumi" sniegtā informācija par 3.4.1.3. aktivitātes ietvaros īstenoto LNBD projektu par izzūdošu sugu saglabāšanu un pavairošanas iespēju sugu atjaunošanai dabā. Papildu nozīmīgākās investīcijas šajā periodā, lai saglabātu Latvijas dabu, novērstu esošos un iespējamus draudus dabas vērtībām nākotnē, vienlaikus nodrošinot maksimāli efektīvu resursu izlietojumu dabas vērtību saglabāšanā un atjaunošanā, bija

⁷ Rīcības virzieni un paredzētie uzdevumi politikas mērķu sasniegšanai atkritumu apsaimniekošanās jomā ir noteikti Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020.gadam. Ziņojums par izpildi ir sniegts VARAM 08.08.2016. Informatīvajā ziņojuma "Par Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020.gadam izpildi 2013., 2014. un 2015.gadā". <http://polsis.mk.gov.lv/documents/4276>

⁸ Rezultāta rādītājs parāda atkritumu daudzumu gadā, pārstrādāts un reģenerēts, pret attiecīgajā gadā radīto atkritumu daudzumu. Mērķa vērtība noteikta, ievērojot pārstrādāto atkritumu daudzumu, ES direktīvu prasības, kā arī pieejamo ES finansējuma apjomu 2014.-2020. plānošanas gadam.

3.5.1.3.aktivitātes⁹ ietvaros. Kopējais ES fondu ieguldījums *Natura 2000* teritorijas infrastruktūras sakārtošanā bija 7,3 milj. eiro, t.sk. 2014-2015.gadā 4,6 milj. eiro. Kopā tika īstenoti 3 projekti, kuru ietvaros tika izbūvēta antropogēno slodži samazinoša infrastruktūra 45 *Natura 2000* teritorijās, uzstādītas 1850 robežzīmes *Natura 2000* teritoriju iezīmēšanai dabā un veikti citi antropogēno slodži mazinoši darbi.

2014.–2020. gada ES fondu plānošanas periodā 5.4.2.1. SAMP¹⁰ ietvaros veikta ES nozīmes aizsargājamo sugu un biotopu izplatības kartēšana visā valstī, kā arī uz 2020.gada 27.novembri izstrādāti 12 no 25 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plāniem un 5 ES nozīmes īpaši aizsargājamo sugu aizsardzības plāni. Projekts tika uzsākts 2016. gadā un tā noslēgums ir paredzēts 2023.gadā. Kopējās projekta izmaksas ir 10,3 milj. eiro un līdz 2020.gada 1.decembrim finansējuma apguve ir 8,1 milj. eiro. 5.4.1.1. SAMP¹¹ ietvaros ir veikta dabas tūrisma infrastruktūras izbūve vai atjaunošana 2017. un 2018.gadā ar mērķi mazināt antropogēnās slodzes, tai skaitā tūrisma, eutrofikācijas, erozijas un vides piesārņojuma iespējamo ietekmi uz īpaši aizsargājamiem biotopiem un sugām, veidojot kvalitatīvu tūrisma un dabas izziņas infrastruktūras tīklu. Kopā 12 *Natura 2000* teritorijās tika ierīkotas takas 54 km garumā, izveidoti 12 veselības maršruti, atjaunotas 10 laipas un 255 kāpnes, uzstādīti 13 skatu torņi un platformas, labiekārtotas 23 atpūtas vietas un 2 laivu pietātnes, izveidoti 2 stāvlaukumi kopumā labvēlīgi ietekmējot 48 672 ha ES nozīmes dzīvotnes. Kopējais projektu ieguldījums *Natura 2000* tīklā ir 5,7 milj. eiro. Papildus, lai veicinātu ES nozīmes biotopu un sugu dzīvotņu labvēlīga aizsardzības stāvokļa sasniegšanu un radītu piemērotus apstākļus ilgtspējīgai biotopu un sugu dzīvotņu pastāvēšanai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, tai skaitā *Natura 2000* tīkla teritorijās un tām piegulošajās teritorijās, kur to aizsardzības stāvoklis ir novērtēts kā nelabvēlīgs vai tas pasliktinās, 5.4.3. SAM¹² ietvaros no 2021. gada līdz 2023. gadam Dabas aizsardzības pārvaldes projekta ietvaros ir paredzēts veikt ES nozīmes dzīvotņu atjaunošanu vismaz 13 800 ha kopplatībā ar kopējo summu 3,5 milj. eiro.

Dažādu projektu ietvaros īstenotas aktivitātes ekosistēmu un sugu un biotopu kvalitātes uzlabošanai, īstenojot šādus projektus, piemēram, • ES LIFE+ programmas “Daba un bioloģiskā daudzveidība” projekts “Degradēto purvu atbildīga apsaimniekošana un ilgtspējīga izmantošana Latvijā” (RE-STORE), ES LIFE+ programmas “Daba un bioloģiskā daudzveidība” projekts „Ķemeru nacionālā parka hidroloģiskā režīma atjaunošana” (HYDROPLAN), ES LIFE+ programmas „Vides politika un pārvaldība” projektu „Ekosistēmu un to sniegto pakalpojumu

⁹ 3.5.1.3. apakšaktivitāte “Infrastruktūras izveide *Natura 2000* teritorijās”

¹⁰ 5.4.2.1. specifiskā atbalsta mērķa pasākums “Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas un ekosistēmu aizsardzības priekšnoteikumi”

¹¹ 5.4.1.1. specifiskā atbalsta mērķa pasākums “Antropogēno slodži mazinošas infrastruktūras izbūve un rekonstrukcija *Natura 2000* teritorijās”

¹² 5.4.3. specifiskā atbalsta mērķis “Pasākumi biotopu un sugu aizsardzības labvēlīga statusa atjaunošanai”

novērtējuma pieejas pielietojums dabas daudzveidības aizsardzībā un pārvaldībā” (Ecosystem Services), ES LIFE+ programmas “Daba un bioloģiskā daudzveidība” projekts “Piekrastes biotopu aizsardzība dabas parkā “Piejūra”” (CoHaBit). Visos šajos projektos veikti praktiski pasākumi bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai. Arī dažādas vides NVO un citas organizācijas ir īstenojušas dažādus gan LIFE programmas, gan LVAF projektus īstenojot praktiskus apsaimniekošanas un biotopu un sugu dzīvotņu atjaunošanas pasākumus.

Vienlaikus ar to nav pietiekoši, jo atbilstoši 2019.gadā Pārvaldes sagatavotajiem ziņojumiem par ES Putnu un Biotopu direktīvu ieviešanu 2013.-2018. gadā, tikai 10% ES nozīmes biotopu un 41% ES nozīmes sugu ir labvēlīgā aizsardzības stāvoklī, kā arī tikai 51% putnu sugu populācijas uzrāda stabilas vai pieaugošas attīstības tendences.

Attiecībā uz ĪADT tīkla pilnveidi iepriekšējos gados organizētas izpētes un rosināts pārskatīt dabas pieminekļu – aleju un ģeoloģisko un ģeomorfoloģisko dabas pieminekļu robežas, izveidojot arī atsevišķas jaunas alejas un ģeoloģiskos un ģeomorfoloģiskos pieminekļus. DAP ir sagatavojis un VARAM iesniedzis priekšlikumus vēl vairāku dabas pieminekļu, tai skaitā dendroloģisko stādījumu, robežu precizēšanai un Natura 2000 statusa piešķiršanai.

Šobrīd ir uzsākti priekšdarbi, lai iegūtu zinātnisko pamatojumu un pilnveidotu Natura 2000 tīklu - 2017.gadā ir uzsākta ES nozīmes aizsargājamo biotopu izplatības un kvalitātes apzināšana, kā arī tiek izstrādāti vairāki sugu aizsardzības plāni, kuros arī ir ieteikumi Natura 2000 tīkla pilnveidei.

Ne tikai sauszemē, bet arī jūrā nepieciešams pabeigt Natura 2000 tīkla izveidi, it īpaši EEZ veicama izpēte un nosakāmas aizsargājamas jūras teritorijas. 2020.gada nogalē tiek uzsākts LIFE REEF projekts, kura ietvaros sadarbībā ar BIOR un LHEI plānots veikt nepieciešamo izpēti un zinātnisko pamatojumu sagatavošanu, lai izveidotu aizsargājamās jūras teritorijas Latvijas jūras ūdeņos EEZ un izstrādātu dabas aizsardzības plānu visām jūras aizsargājamām teritorijām, kā arī rastu risinājumus jūras invazīvo sugu ierobežošanai.

Dabas aizsardzības pasākumi iespēju robežās integrēti citu nozaru politikās, sniedzot ieteikumus un priekšlikumus to plānošanas dokumentiem, it īpaši, lauksaimniecības un meža nozarē (piemēram, Lauku attīstības programmai). Dabas aizsardzības plānu un sugu aizsardzības plānu izstrādē ir notikušas apspriešanas ar saistītajām nozarēm, taču ne vienmēr iespējams rast kompromisus un ne visi dabas aizsardzības pasākumi tiek integrēti citu nozaru plānos.

LIFE un LVAF projektu ietvaros īstenoja sugu dzīvotņu un biotopu atjaunošana un apsaimniekošana, izstrādāti dabas aizsardzības plāni un sugu aizsardzības plāni, kuru ieviešana īpaši atbalstīta LVAF projektos, veicinot dabas vērtību apsaimniekošanu. Veiktas darbības, lai 2021.gadā

varētu uzsākt īstenot ES nozīmes biotopu un sugu dzīvotņu atjaunošanu galvenokārt valsts zemēs (DAP un LVM valdījumos esošie īpašumi ĪADT).

Politikas definētais mērķis					
Nodrošināt dabas aizsardzības un saimniecisko interešu līdzsvarotību					
Politikas rezultāts (C1)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Paskaidrojums (no iepriekšējā atskaites)	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
C1. Saglabāta un atjaunota ekosistēmu un to dabiskās struktūras, kā arī vietējo savvaļas sugu daudzveidību					
Darbības rezultāts (C1)					
C1.1. Nodrošināt aizsargājamo teritoriju dabas aizsardzības plānu izstrādi un ieviešanu	ĪADT īpatsvars (no kopējā), kurām izstrādāti dabas aizsardzības plāni un uzsākta to ieviešana	30%		55%	<p>SAM 5.4.2.1. ietvaros uz 27.11.2020. izstrādāti 12 no 25 īpaši aizsargājamo dabas teritoriju dabas aizsardzības plāniem un 5 Eiropas Savienības nozīmes īpaši aizsargājamo sugu aizsardzības plāni.</p> <p>Līdz 2019. gada beigām sagatavoti un apstiprināti vēl 11 dabas aizsardzības plāni = 46%, papildus 2020.gadā apstiprināti vēl 12,</p> <p>Izstrādē uz 15.12.2020.ir vēl 9 dabas aizsardzības plāni, no tiem jāpabeidz 2021.gadā - 1, līdz 2022. gada sākumam 5, līdz 2022.gada sākumam -3 , (paredzētā izpilde 2020. gada beigās ~ 51%).</p>

C1.2. Izstrādāti sugu un biotopu aizsardzības plāni un uzsākta to ieviešana	Visiem biotopiem ir izstrādātas apsaimniekošanas vadlīnijas, sugu aizsardzības plāni izstrādāti 7 apdraudētajām sugām	13	Visām biotopu grupām ir vadlīnijas; 17 sugām ir sugu aizsardzības plāni, daļai šobrīd pārskatīšanas procesā, daļai beigušies un pārskatīti netiek	20	Visām biotopu grupām ir izstrādātas apsaimniekošanas vadlīnijas, kas ir apkopotas 6 sējumos. Līdz 2020. gada beigām ir izstrādāti un apstiprināti, spēkā esoši sugu aizsardzības plāni 17 sugām un vienam biotopam, savukārt vēl 11 sugām sugu aizsardzības plāni ir izstrādāti un plānots tos apstiprināt 2021.gada sākumā.
C1.3. ES nozīmes sugām un biotopiem noteikti aizsardzības mērķi valstī	ES nozīmes sugu un biotopu īpatsvars, kuriem noteikti aizsardzības mērķi	0%	Aizsardzības mērķu noteikšana nav uzsākta, jo Dabas skaitīšanas projektā biotopu kartēšanas darbi tiks pabeigti tikai 2020. gadā.	100%	2019: 0% 2020.gadā apstiprināts LIFE IP projekts, kura ietvaros paredzēts noteikt ES biotopu aizsardzības mērķus līdz 2022.gada beigām. 2020.gadā apstiprināts LIFE projekts, kura ietvaros plānots noteikt daļai ES nozīmes sugu aizsardzības mērķus Dabas skaitīšanas projektā biotopu kartēšanas darbi pabeigti 2020. gadā un līdz 2021.gada nogalei tiks sagatavots MK informatīvais ziņojums par dzīvotņu kvalitāti un izplatību, lai turpmākajos lēmumos un darbībās izmantotu datus aizsardzības mērķu noteikšanai.
C1.4. Atbilstoši Natura 2000 apsaimniekošanas programmā noteiktajām prioritātēm veikta	Aizsargājamo biotopu atjaunotā platība, ha	0	Notiek investīciju projektu sagatavošanas darbs	7000	Aizsargājamo biotopu atjaunošana ES fondu ietvaros sāksies tikai 2021.gadā. Līdz 2023.gadam plānots sniegt atbalstu 13,8 tūkst. ha dzīvotņu platībām īpaši aizsargājamās dabas teritorijās un mikroliegumos, lai panāktu labāku

aizsargājamo biotopu atjaunošana					<p>aizsardzības pakāpi. No 2017.-2018.gadam ir sniegts atbalsts antropogēnās slodzes mazināšanai 48,7 tūkst. ha dzīvotņu platībām <i>Natura 2000</i> teritorijās, arī lai panāktu to labāku aizsardzības pakāpi.</p> <p>Iesniegts pieteikums CFLA, projekts apstiprināts 2020.gada nogalē ar nosacījumu un plānots no 2021.gada līdz 2023.gadam veikt biotopu atjaunošanas pasākumus vismaz 1706 ha platībā, nodrošinot, ka kopējā projekta īstenošanas rezultātā labvēlīgi ietekmētā ES biotopu un sugu dzīvotņu kopplatība sasniedz vismaz 13 800 ha. Plānots sniegt ieguldījumu labvēlīga aizsardzības statusa uzlabošanā astoņām ES sugām un 20 ES biotopiem, veicot atjaunošanas pasākumus 30 <i>Natura 2000</i> teritorijās, vienā mikroliegumā un 13 īpaši aizsargājamās alejās.</p>
Politikas rezultāts (C2)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Paskaidrojums	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi 2020. gadā
C2. Pilnveidots ES nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju <i>Natura 2000</i> tīkls, balstoties uz sugu un biotopu izplatības kartēšanu, kā arī ņemot vērā jaunāko zinātnisko pētījumu un regulāra monitoringa datus					
Darbības rezultāts (C2)					
C2.1. Veikta ES nozīmes aizsargājamo sugu un biotopu izplatības kartēšana visā valstī	Pieejamas ES nozīmes aizsargājamo sugu un	10%	Ieilgušās starp-institucionālas saskaņošanas dēļ Dabas skaitīšanas jeb kartēšanas	100%	Uz 2019. gada noslēgumu kartēšana pabeigta ~ 90% teritorijas. Līdz 2020. gada nogalei kartēšana īstenota 100% valsts teritorijas, bet 2021.gadā vēl notiks datu pārbaude

	biotopu izplatības kartes		projekta pirmā lauka sezona uzsākta tikai 2017. gadā.		
C2.2. Veikta Natura 2000 teritoriju robežu precizēšana, ņemot vērā kartēšanas rezultātus jaunāko zinātnisko informāciju un monitoringa rezultātus	Teritoriju īpatsvars, kurām precizētas robežas (%)	0%	Ieilgušās starpinstitucionālas saskaņošanas dēļ Dabas skaitīšanas jeb kartēšanas projekta pirmā lauka sezona uzsākta tikai 2017. gadā.	100%	Dabas skaitīšanas projektā biotopu kartēšanas darbi pabeigti 2020.gadā un līdz 2021.gada nogalei tiks sagatavots MK informatīvais ziņojums par dzīvotņu kvalitāti un izplatību, lai pamatotu turpmākos lēmumus un darbības par <i>Natura 2000</i> teritoriju precizēšanu, ja tas būs nepieciešams. 2020:0% 2021.gadā plānots sagatavot informatīvo ziņojumu MK, sniedzot priekšlikumus par nepieciešamajiem ĪADT robežu precizējumiem, ņemot vērā projekta “Dabas skaitīšana” rezultātus.
Politikas rezultāts (C3)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Paskaidrojums	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
C3. Apsaimniekošanas pasākumu plānošana un ieviešana, saskaņojot dabas aizsardzības un sociāli-ekonomiskās intereses					
C3.1. ĪADT dabas aizsardzības plānu un pašvaldību teritorijas attīstības plānojumu integrēšana	Pašvaldību teritorijas attīstības plānojumu, kurās integrētas dabas aizsardzības plānu prasības, skaits	-	DAP īstenotā projektā “Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju integrācija teritorijas plānojumā” izstrādāta koncepcija pašvaldību teritoriju	vismaz 15	Sniedzot atzinumus teritoriju plānojumiem, lokālplānojumiem, detālplānojumiem un citiem pašvaldību plānošanas dokumentiem, DAP lūdz integrēt dabas aizsardzības plānos paredzētos pasākumus teritorijas plānošanas dokumentos, ko pašvaldības pārsvarā arī ņem vērā. Līdz ar to visos pašvaldību teritorijas plānošanas

			plānojumu un dabas aizsardzības plānu savstarpējai integrācijai, kā arī izstrādāti 15 dabas aizsardzības plāni un priekšlikumi šo plānu iekļaušanai vietējo pašvaldību teritoriju plānojumos.		dokumentos, kas izstrādāti līdz 2020.gadam šīs prasības pilnībā vai daļēji ir iekļautas.
C3.2. Izstrādāt rezultatīvo rādītāju dabas aizsardzības un saimniecisko interešu līdzsvarotības noteikšanai	Izstrādāts rezultatīvais rādītājs dabas aizsardzības un saimniecisko interešu līdzsvarotības noteikšanai	-	N/a	Rādītājs ir izstrādāts	
C4. Nodrošināta aizsargājamo sugu un biotopu atjaunošana un atbilstoša apsaimniekošana, sākot ar plānošanu un nepieciešamo atbalsta pasākumu veicināšanu					
Darbības rezultāts (C4)					
C4.1. Aktivizēt finansējuma piesaisti ĪADT apsaimniekošanai (īpaši atbalstot inovatīvus dabas aizsardzības pasākumus)	Piesaistīto finanšu līdzekļu apjoms ES nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju apsaimniekošanai indikatīvi sasniedz 50 Eiro/ha/gadā	14 Eiro/ha/gadā	2016. gadā tika izsludināta atlase par ERAF finansējumu 3,4 milj.eiro ar projektu iesniegšanas termiņu 2017. gada sākumā. Tādējādi rādītāja vērtība nav radīta, jo projektu apstiprināšana norit 2017. gadā	50 Eiro/ha/gadā	SAM 5.4.1.1. ietvaros sniegtais finansējums antropogēnās slodzes mazināšanai ĪADT ir 117 eiro/ha (projektu ilgums līdz 2 gadiem jeb 58 eiro/ha/gadā) SAM 5.4.3. ietvaros (2021.- 2023.gadam) plānots sniegt atbalstu 13,8 tūkst. ha dzīvotņu platību, t.i., vidēji 1 ha novirzot līdz 256 eiro visā projekta īstenošanas laikā (3 gados).

C4.2. Nodrošināt finansējumu atbalsta un kompensējošiem maksājumiem	Saimnieciskās darbības ierobežojumi aizsargājamās teritorijās tiek kompensēti	47% ¹³	N/a	100%	2019.gadā pieteikto kompensāciju apjoms samaksāts 80% apmērā (gan par mežsaimniecisko darbību ierobežojumiem, gan par nemedījamām sugām). 2020.gada izmaksājamo kompensāciju apmērs līdz gada beigām tiks samaksāts gandrīz pilnībā (nav vēl samaksāti decembra lēmumi par nemedījamu sugu postījumiem), 2019.gada parādi nomaksāti 2020.gadā
---	---	-------------------	-----	------	---

4. Gaisa aizsardzība

Politikas definētais mērķis		Līdz 2020. gadam samazināt gaisa piesārņojuma ietekmi uz iedzīvotājiem un ekosistēmām līdz līmenim, kas nerada draudus veselībai un neizraisa ekosistēmu degradāciju. Prasību minimums šā mērķa sasniegšanai ir spēkā esošo gaisa kvalitātes normatīvu izpilde un faktiskā emisiju apjoma samazināšana zem emisijas griestu līmeņa				
Politikas rezultāts (D1)	Rezultatīvais rādītājs	Atsauces līmenis		Paskaidrojums	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
		Rādītājs	Gads			
D1. Uzlabojusies gaisa kvalitāte Latvijas lielākajās pilsētās un nodrošināta cilvēku veselībai nekaitīga vide						
	1. Daļiņu PM ₁₀ dienas robežlielumu pārsniegumu skaits	Rīgas transporta noslodzes ielās – 60; Rēzeknē – 28;	2012	Vērtības citos gados: Rīga: 2015 – 51 (27)* 2016 – 39 (24)* Rēzekne: 2015 – 19 2016 – 12 Liepāja 2015 – 11	35	Vērtības citos gados: Rīga: 2017 – 30 (24**) * 2018 – 54 (34**) * 2019 - 35 Rēzekne: 2017 – nav pārsniegts 2018 – nav pārsniegts 2019 - nav pārsniegts

¹³ Tikai no ES Lauku attīstības programmas līdzekļiem

		Liepājā - 22		2016 – 9 <i>*Pārsniegumu skaits neatpoguļo reālo situāciju, jo konkrētajā gadā mērījumi nav veikti nepieciešamajā apjomā</i>		Liepāja 2017 – nav pārsniegts 2018 – nav pārsniegts 2019 - nav pārsniegts <i>*Konkrētajā gadā mērījumi nav veikti apjomā, kas atbilst datu kvalitātes mērķiem, bet to apjoms vērā ņemams (vairāk kā 75%)</i> <i>**Daļu PM10 diennakts koncentrācijas pārsniegšanas gadījumu skaits pēc sāls/smilts ietekmes atskaitīšanas (dienas)</i>
	2. NO ₂ gada vidējā koncentrācija (µg/m ³) Rīgas transporta noslodzes ielās	48,4	2012	Vērtības citos gados: 2015 – 51,05 2016 – nav datu	40	Vērtības citos gados: 2017 – nav datu 2018 – 31,67 2019 - nav datu
	3. Benz(a)pirēna gada vidējā koncentrācija (ng/m ³)	Rīgā, Brīvības ielā - 0,86; Ventpils ī - 0,84; Liepājā - 0,95	2012	Rīga: 2015 – 0,82 2016 – 0,78 Ventpils: 2014 – 0,52 2015 – 0,53 2016 – 0,36 Liepāja: 2014 – 1,04 2015 – 1,12 2016 – 0,74	Nepārsniedz 1 ng/m ³	Rīga, Brīvības iela: 2017 – 0,78 2018 – 0,70 2019 - 0,44 Ventpils: 2017 – 0,61 2018 – 0,73 2019 - 0,33 Liepāja: 2017 – 0,78 2018 – 0,95 2019 - 0,47
	4. Benzola gada vidējā koncentrācija (µg/m ³)	Rīgā, Tvaika	2012	Rīga, Tvaika iela: 2015 – nav datu 2016 – nav datu	Nepārsniedz 5	Rīga, Mīlgrāvis: 2016 – 4,68 2017 – 4,87

		ielā – 7,6; Ventspilī, Talsu/Targales ielas krustojumā – 4,9		Rīga-Ķengarags: 2015 – 2,67 2016 – 2,69 Ventspils: 2015 – 2,05 2016 – 2,05 Liepāja: 2015 – 2,33 2016 – 2,91 Rēzekne: 2015 – 2,56 2016 – 2,99		2018 – 4,85 2019 – 3.18 Rīga-Ķengarags: 2017 – 2,89 2018 – 2,23 2019 - nav datu Ventspils: 2017 – 2,3 2018 – nav datu 2019 - 1,7 Liepāja: 2017 – 3,4 2018 – 3,2 2019 - 3,4 Rēzekne: 2017 – 3,3 2018 – 4,8 2019 - 4,6
--	--	---	--	---	--	---

D2. Latvijā samazinājies gaisa piesārņojums un izpildītas ES un starptautiskās saistības

	1. Valsts kopējais SO ₂ emisiju apjoms, tūkst. tonnas gadā	3,25	2010	2015: 3,6595 kt	Nepārsniegt 6	2017: 4.0 kt ↑ 2018: 3,86 kt
	2. Valsts kopējais NO _x emisiju apjoms, tūkst. tonnas gadā	34	2010	2015: 36,5339 kt	25 samazināts par 26 % attiecībā pret 2010.gadu	2017: 37,42 kt 2018: 34,25 kt
	3. Valsts kopējais NH ₃ emisiju apjoms, tūkst. tonnas gadā	17	2010	2015: 18,7571 kt	15 samazināts par 12% attiecībā pret 2010.gadu	2017: 16,52 kt 2018: 15,45 kt

	4. Valsts kopējais nemetāna gaistošo organisko savienojumu (NMGOS) emisiju apjoms, tūkst. tonnas gadā	66	2010	2015: 41,3715 kt	53 samazināts par 20% attiecībā pret 2010.gadu	2017: 38,10 kt 2018: 39,99 kt
	5. Valsts kopējās daļiņu PM _{2,5} emisiju apjoms, tūkst. tonnas gadā	27	2010	2015: 17,6993 kt	23 samazināts par 15% attiecībā pret 2010.gadu	2017: 17,97 kt 2018: 20,45 kt
	6. Daļiņu PM _{2,5} vidējā ekspozīcijas rādītāja vērtība ¹⁴ , µg/m ³	15,3	2010	2015: 14,8	13 samazināts par 15% attiecībā pret 2010.gadu	2017: 12.98 2018: 13.16 2019: 12.59
D2.1. Samazināts rūpniecības sektora radītais gaisa piesārņojums	a) Sadedzināšanas iekārtu ar jaudu zem 50 MW radītā putekļu emisija, tonnās/gadā	836	2010	2015: 526,99 t/g	711 samazināts par 15% attiecībā pret 2010.gadu	2017: 675,19 ↑ 2018: 849,36 2019: 767,28
	b) Sadedzināšanas iekārtu ar jaudu zem 50 MW radītā NO _x emisija, tonnās/gadā	4927,52	2010	2015: 979,88 t/g	4139 samazināts par 26 % attiecībā pret 2010.gadu	2017: 861,25 t/g 2018: 618,28 2019: 608,57

¹⁴ Vidējo ekspozīcijas rādītāju aprēķina kā vidējo vērtību no trijos kalendāra gados ik pēc gada aprēķinātās koncentrācijas vidējās vērtības Latvijā izvietotajās pilsētas fona novērtējuma stacijās. Ja atsaucis gads ir 2010.gads, tam atbilstošais vidējais ekspozīcijas rādītājs ir 2008., 2009. un 2010.gadā izmērītās koncentrācijas vidējā vērtība.

D2.2. Samazināts mājsaimniecībā izmantojamo apkures iekārtu radītais gaisa piesārņojums	Mājsaimniecībās izmantojamo apkures iekārtu radītā putekļu emisija, tonnas gadā	21,79	2010	2015: 10,7323 kt (PM _{2,5})	18,53 samazināts par 15% attiecībā pret 2010.gadu	2017: 9.9070 kt (PM _{2,5}) 2018: 12,36 kt (PM _{2,5})
D2.3. Labas lauksaimniecības prakses īstenošana	Amonjaka emisija, kilotonnas gadā	17	2010	2015: 16,1379 kt	16,5 samazināts par 12% attiecībā pret 2010.gadu	2017: 14,04 kt 2018: 12.83 kt

5. Klimata pārmaiņas

2007.-2013. gada ES fondu plānošanas periodā būtiska ietekme uz siltumnīcefekta gāzu emisiju (SEG) emisiju samazinājumu un AER izmantošanas veicināšanu bija Ekonomikas ministrijas un arī Satiksmes ministrijas pārziņā esošajām aktivitātēm, bet papildu SEG samazinājumu radīja arī VARAM pārziņā esošie ēku rekonstrukcijas projekti reģionālo attīstību veicinošu aktivitāšu¹⁵ ietvaros.

Klimata pārmaiņu finanšu instrumenta (turpmāk – KPFI) ietvaros laika periodā no 2009.-2015.gadam KPFI projektu īstenošanai tika pārskaitīts KPFI finansējums 199,334 milj. eiro apmērā. Kopā noslēgti līgumi par 3300 projektu īstenošanu ar kopējo plānoto SEG emisiju samazinājumu 227 tūkst. t CO₂ gadā. Pēc 2015.gada tiek īstenota tikai projektu monitoringa uzraudzība par projektos plānoto rezultātu, t.sk. CO₂ emisiju samazināšanu, uzraudzību. Līdz 2019.gada 31.decembrim monitoringa uzraudzība ir noslēgusies 695 projektiem, bet

¹⁵ 3.1.4.3. aktivitātē [“Pirmsskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centros”](#), 3.1.4.4. aktivitātē [“Atbalsts alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībai”](#), 3.6.1.1. aktivitātē [“Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai”](#), 3.6.1.2. aktivitātē [“Rīgas pilsētas ilgtspējīga attīstība”](#), 3.6.2.1. aktivitātē [“Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai”](#)

2 605 projektiem monitoringa uzraudzība 2020.gadā tiek turpināta. KPFI ietvaros 2014.- 2019.gada periodā tika nodrošināta sekojoša CO₂ emisiju samazināšana:

1. 2014.gadā 144,3 tūkst. tonnas CO₂;
2. 2015.gadā 185,2 tūkst. tonnas CO₂;
3. 2016.gadā 188,6 tūkst. tonnas CO₂;
4. 2017.gadā 148,5 tūkst. tonnas CO₂;
5. 2018.gadā 98,5 tūkst. tonnas CO₂;
6. 2019.gadā 53,2 tūkst. tonnas CO₂.

Emisijas kvotu izsolišanas instrumenta (turpmāk – EKII) ietvaros laika periodā no 2018.-2019.gadam EKII projektu īstenotājiem tika pārskaitīti 31,426 milj. eiro. Kopā noslēgti līgumi par 16 projektu īstenošanu ar kopējo plānoto SEG emisiju samazinājumu 1 839 t CO₂ gadā. Projektu monitoringa periods 2019.gadā ir sācies septiņiem projektiem.

Lai samazinātu primārās enerģijas patēriņu, sekmējot energoefektivitātes paaugstināšanu un pašvaldību izdevumu samazināšanos 2014.-2020. gada ES fondu plānošanas periodā VARAM pārziņā esošā 4.2.2. SAM ietvaros tiek veikti ieguldījumi pašvaldību ēkās atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajām prioritātēm, kopumā ir apstiprināti 138 projekti. Līdz 2020.gada 3.ceturksnim pabeigti 85 projekti un CO₂ ekvivalenta emisiju samazinājums ir 5341 t CO₂ gadā. Projektu īstenošana turpinās līdz 2023.gadam.

2021.gada 2.ceturksnī, tiek plānots uzsākt jaunu pasākumu, kuras ietvaros veiks ieguldījumus ūdenssaimniecības sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju ēku un tehnoloģisko procesu energoefektivitātes uzlabošanai un veicinās AER izmantošanu.

Politikas rezultāts (E1)	Rezultatīvais rādītājs	2014	Sasniegtās vērtības līdz 2016. gadam/ paskaidrojums	Mērķis uz 2017.g.	Mērķis uz 2018 .g.	Mērķis uz 2019.g.	Mērķis uz 2020.g.	Informācija par izpildi
E1. Ierobežotas vai stabilizētas valsts kopējās SEG emisijas								
	Kopējās SEG emisijas Mt CO ₂ ekviv.	11,9 8	2014: 11,21 2015: 11,32 2016: 11,42	12,10	12, 13	12,17	12,16	2017: 11,32 2018: 11,76

Darbības rezultāts (E1)								
E1.1. Ierobežotās SEG emisijas nozarēs, kas nav iekļautas ETS	Ikgadējās SEG emisijas Mt CO ₂ ekviv.	9,35	2014: 9,02 2015: 9,01 2016: 9,01	9,63	9,72	9,81	9,90	2017: 9,27 2018: 9,14
E1.2. Samazinātās SEG emisijas ETS nozarēs	Kopējās SEG emisijas Mt CO ₂ ekviv.*	-	2014: 2,35 2015: 2,31 2016: 3,01	-	-	-	2,26	2017: 2,04 2018: 2,61
E1.3. Nodrošinātās CO ₂ piesaistes mērķis mežsaimniecības sektorā	Mt CO ₂ ekviv.**	-16,30	CO ₂ piesaistes mērķa sasniegšana mežsaimniecības sektorā jānodrošina 2013.- 2020. gada perioda beigās. Saistību izpilde attiecībā uz meža apsaimniekošanas CO ₂ bilances mērķi notiks tikai pēc	-16,30				- 1,71

			<p>2020. gada, kad Latvijai vajadzēs nodrošināt, ka katra gada mērķis 2013.-2020. gada periodā nav pārsniegts. Saskaņā ar ZM sniegto informāciju par meža apsaimniekošanas CO₂ bilances mērķa izpildes aplēsēm skaitļos būs iespējams vērtēt sākot no 2018. gada (orientējoši)¹⁶, sakarā ar ZIZIMM sektora datu pārreķiniem, paredzamajiem aprēķinu uzlabojumiem turpmākajos</p>		
--	--	--	--	--	--

¹⁶ galīgais ZIZIMM sektora emisiju vienību aprēķins notiks 2022.gadā, kad tiks iesniegta SEG inventarizācija par 1990.-2020.gadu

			<p>gados, kā arī meža apsaimniekošanas CO₂ bilances mērķa tehniskajām korekcijām, kas saistību perioda beigās noteiks to mērķi, kura izpildi Latvijai būs jānodrošina.</p>		
--	--	--	---	--	--

*Ietverot operatoru iegādātās un nodotās emisiju samazinājuma vienības un emisijas kvotas.

** Mērķis ir noteikts saskaņā ar Klimata konvencijas Kioto protokola lēmumu 2/CMP.7 (15.03.2012). 2020.gadā tas tiks pārreķināts, ņemot vērā aktualizētos datus no Nacionālā inventarizācijas ziņojuma. Pārreķins notiks saskaņā ar lēmumu 2/CMP.7 un Klimata konvencijas jaunajām emisiju uzskaites vadlīnijām (IPCC the 2013 Revised Supplementary Methods and Good Practice Guidance Arising from the Kyoto Protocol).

6. Ūdens resursi un Baltijas jūra

6.1. Ūdenssaimniecības attīstība

Lai attīstītu sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu izmantošanu, uzlabotu to pieejamību un kvalitāti, nodrošinātu kvalitatīvu dzīves vidi, samazinātu vides piesārņojumu un ūdenstilpju eitrofikāciju, sekmētu ūdens un energoresursu racionālu izmantošanu un veicinātu ES direktīvu prasību izpildi ar ES fondu atbalstu veikti būtiski ieguldījumi ūdenssaimniecības infrastruktūrā. Veikta dzeramā ūdens ieguves vietu sakārtošana, ūdens sagatavošanas iekārtu izbūve un rekonstrukcija, centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas tīklu paplašināšana, atjaunošana un pārbūve, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu atjaunošana un jaunu izbūve apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000 un aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000.

ES finanšu 2007.–2013. gada plānošanas periodā kopumā īstenots 641 projekts un būtiskākie ieguldījumi (**650,8 milj. eiro** apmērā) veikti 3.4.1.1. aktivitātes¹⁷ ietvaros – **418 apdzīvotās vietās** ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000 un 3.5.1.1. aktivitātes¹⁸ – **116 projekti 89 aglomerācijās** ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000. Papildu ieguldījumi ūdenssaimniecības pakalpojumu uzlabošanai (iekšējo ūdensapgādes tīklu un kanalizācijas sistēmu atjaunošana, sanitāro mezglu nomaiņa, ūdens vadu pieslēgumu pārbūve un jaunu izbūve, kā arī lietuss ūdens kanalizācijas sistēmu pārbūve un izbūve) veikti arī citās aktivitātēs¹⁹. Īstenojot projektus, 2014. un 2015. gadā tika rekonstruētas un izbūvētas jaunas 125 notekūdeņu attīrīšanas iekārtas un 85 dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtas, atjaunoti un izbūvēti jauni centralizētie kanalizācijas un ūdensapgādes tīkli.

Projektos, izbūvējot infrastruktūru, kopumā Latvijā ir nodrošināti normatīvo aktu prasībām atbilstoši **notekūdeņu apsaimniekošanas pakalpojumi – 73,1%** jeb 1,53 milj. iedzīvotāju, kā arī **dzeramā ūdens apsaimniekošanas pakalpojumi 74,9%** jeb 1,57 milj. iedzīvotāju.

Pakalpojumu pieejamība lielajās pilsētās sasniedz 94,4% (1,42 milj.), tomēr ne visi iedzīvotāji izmanto iespēju pieslēgt savas mājsaimniecības centralizētajiem kanalizācijas pakalpojumiem, līdz ar to mājsaimniecību pieslēgumi centralizētajiem kanalizācijas tīkliem ir tikai 84,1% aglomerāciju iedzīvotājiem.

Savukārt, apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000 kvalitatīvu kanalizācijas pakalpojumu pieejamība palielinājusies vidēji līdz 75% (117,8 tūkst.iedz.), bet šos pakalpojumus izmanto vidēji 70% iedzīvotāju tajās apdzīvotajās vietās, kur īstenoti projekti.

Lai nodrošinātu virzību uz pilnīgu Komunālo notekūdeņu direktīvas prasību izpildi, ES fondu 2014.–2020.gada plānošanas perioda 5.3.1. SAM²⁰ ietvaros tiek turpinātas investīcijas ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstībā aglomerācijās ar CE>2000, investīcijas galvenokārt ieguldot jaunu notekūdeņu savākšanas tīklu būvniecībā. Apstiprināti 46 projekti, kā arī viens projekts ir vērtēšanā, kuru ietvaros tiek izbūvēti 498 km kanalizācijas tīkli, spiedvadi 61,7 km, pārbūvēti un atjaunoti kanalizācijas tīkli 6,8 km, kā arī izbūvētas un pārbūvētas 269 kanalizācijas sūkņu stacijas. Lai gan no ES fondiem netiek atbalstītas izmaksas ūdensapgādes infrastruktūrai, tomēr finansējuma saņēmēji projektos plāno savus ieguldījumus, paplašinot ūdensapgādes tīklus 251 km, kā arī pārbūvējot ūdensapgādes tīklus 9,5 km garumā. Šo projektu īstenošanas rezultātā centralizētajam kanalizācijas tīklam plānots pieslēgt papildu mājsaimniecības ar 38,9 tūkst. iedzīvotājiem.

¹⁷ 3.4.1.1. aktivitāte “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība apdzīvotās vietās ar iedzīvotāju skaitu līdz 2000”

¹⁸ 3.5.1.1. aktivitāte “Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar cilvēku ekvivalentu lielāku par 2000”

¹⁹ 3.1.4.3. aktivitātē „Pirmskolas izglītības iestāžu infrastruktūras attīstība nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centros”, 3.1.4.4. aktivitātē „Atbalsts alternatīvās aprūpes pakalpojumu pieejamības attīstībai”, 3.6.1.1. aktivitātē „Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru izaugsmes veicināšana līdzsvarotai valsts attīstībai”, 3.6.1.2. aktivitātē “Rīgas pilsētas ilgtspējīga attīstība”, 3.6.2.1.aktivitātē „Atbalsts novadu pašvaldību kompleksai attīstībai”

²⁰ 5.3.1. specifiskā atbalsta mērķis “Attīstīt un uzlabot ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas pakalpojumu kvalitāti un nodrošināt pieslēgšanas iespējas”

Uz 2020.gada 1.decembri jau ir izbūvēti pieslēgumi 7608 iedzīvotājiem, līdz ar to kopumā 74 aglomerācijās ar CE>2000 ir nodrošināti normatīvo aktu prasībām atbilstošu centralizēto notekūdeņu apsaimniekošanas pakalpojumu **pieslēgumi 88,8%** apmērā jeb 1,3 milj iedzīvotājiem (*piezīme: atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes datiem Latvijā ir vērojama iedzīvotāju skaita samazināšanās, līdz ar to aglomerāciju ar CE virs 2000 skaits ir samazinājies no 89 aglomerācijām 2007.-2013.gada plānošanas periodā līdz 74 aglomerācijām 2014-2020.gada plānošanas periodā; turklāt 2015.gadā tika izstrādāta vienota metodika iedzīvotāju skaita noteikšanai centralizēto ūdenssaimniecības pakalpojumu uzskaitē, līdz ar to dati var atšķirties un nebūt savstarpēji salīdzināmi ar iepriekšējā perioda rādītājiem*). Pieņemot, ka 5.3.1. SAM ietvaros tiek īstenoti visi projekti plānotajā apmērā, tad kopumā 74 aglomerācijās ar CE>2000 sagaidāms centralizētās kanalizācijas **tīklu pārklājums 95,78%** apmērā, taču tas ir ļoti atšķirīgs dažādās aglomerācijās un aglomerāciju grupās.

Politikas definētais mērķis		Nodrošināt labu ūdeņu stāvokli un to ilgtspējīgu izmantošanu				
Politikas rezultāts (F1)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Sasniegtā vērtība uz 2016. gadu	Paskaidrojums (no iepriekšējās atskaites)	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
F1. Uzlabojies iekšzemes ūdeņu un jūras ūdeņu stāvoklis un nodrošināta cilvēku veselībai nekaitīga vide						
Darbības rezultāts (F1)						
	1. Virszemes ūdensobjektu ar labu un augstu ekoloģisko kvalitāti īpatsvars, %	51% (saskaņā ar UBAP)	31% uz 2015. gadu	2014. gadā apsekoti 60 upju un ezeru ūdensobjekti, kas ir 13% no upju un ezeru ŪO kopskaita. No tiem labā ekoloģiskās kvalitātes klasē ir 16 ŪO jeb 27%. Augsta ekoloģiskā kvalitāte nav nevienam. 2015. gadā apsekoti 49 upju un ezeru ūdensobjekti, kas ir 11% no ŪO kopskaita. No tiem laba ekoloģiskā kvalitāte ir 15 ŪO jeb	>70%	2018: 32% 2019: 30%

				31%. Augsta kvalitāte nav nevienam. 2016. – Ūdens kvalitātes pārskats sagatavots pēc izvērtējuma veikšanas		
	2. Labā stāvoklī esošu pazemes ūdensobjektu īpatsvars, %	100% (saskaņā ar UBAP)	100% uz 2015. gadu	2014. - 100 % 2015. – 100 % 2016. – Ūdens kvalitātes pārskats sagatavots pēc izvērtējuma veikšanas	100%	2019: 86%
	3. Peldvietu īpatsvars ar vismaz pietiekamu mikrobioloģisko kvalitāti ilglaicīgā perspektīvā, %	100%	100%	Kopš 2012. gada visas peldvietas ir ar vismaz pietiekamu kvalitāti pēc ilglaicīgā kvalitātes novērtējuma, tas nozīmē, ka nav bijušas peldvietas ar zemas kvalitātes vērtējumu, līdz ar to īpatsvars minētajam rādītājam kopš 2012. gada ir 100%.	100%	2018.: 94 % visu peldvietu ir ar izcilu ūdens kvalitāti (52 peldvietas), 2 peldvietu ūdens atbilst labas kvalitātes ūdenim (4 % visu peldvietu), bet 1 peldvieta ir ar pietiekamas kvalitātes ūdeni, sastādot 2 % no visām peldvietām 2019. ²¹ : 47 peldvietās ūdens kvalitāte ir novērtēta kā izcila (84 %) un deviņās peldvietās ūdens ilglaicīgā kvalitāte ir laba (16 %). Nevienai no peldvietām ūdens kvalitāte nav vērtējama kā pietiekama vai zema.
	4. Latvijas peldvietām piešķirto ekosertifikātu „Zilais karogs” skaits	10	17	17 peldvietām un divām jahtu ostām	> 12	2019: 21 peldvieta un 2 jahtu ostas
	5. Jūras ūdeņu novērojuma staciju īpatsvars %, kuros	0% (2013. gadā ir	0%	Rādītājs nav sasniegts. Eitrofikācijas samazināšanās tendence nav novērojama.	100%	Rādītājs nav sasniegts. Eitrofikācijas samazināšanās tendence nav novērojama.

²¹“PĀRSKATS PAR PELDVĪETU ŪDENS KVALITĀTI UN UZRAUDZĪBU 2018. GADA PELDSEZONĀ” <https://www.vi.gov.lv/lv/peldvietu-udens-kvalitate>

	vērojama eitrofikācijas samazināšanās tendence	45 stacijas)				
F1.1. Samazināts piesārņojums, kas vidē nonāk ar centralizēti nesavākti notekūdeņiem	Iedzīvotāju, kam nodrošināta centralizēto notekūdeņu apsaimniekošanas pakalpojumu pieejamība, skaita pieaugums	1,27 milj. (2012. gads)	(skat. Paskaidrojumu, mērķis uz 2016. gadu papildus 10 000)	Iedzīvotāju skaits aglomerācijās ar CE > 2000 – 1,4 milj. iedzīvotāji (<i>ņemot vērā 9% iedzīvotāju skaita samazinājumu</i>) Projektiem, kur iedzīvotāju skaits aglomerācijās ar CE < 2000 – 205 673 iedzīvotāji (117 787 iedzīvotāji, <i>ņemot vērā 9% iedzīvotāju skaita samazinājumu</i>)	Papildus 116 400 (2023. gads)	Darbības programmā līdz 2023.gadam plānots pieslēgt centralizētajām notekūdeņu sistēmām papildus 41 790 iedzīvotājus, tajā skaitā SAM 5.3.1. projektu ietvaros 38 900 iedzīvotājus . Uz 26.11.2020. faktiski ir pieslēgti 7 608 iedzīvotāju jeb 18% no sākotnēji plānotā.
F1.2. Samazināts piesārņojums, ko videi rada lauksaimnieciskās darbības	a) Teritoriju platības, kurās tiek īstenoti agrovīdes pasākumi, tūkst. ha	59,52 (2012. gads, ZM LAD)	Nav datu		80,00	Informācija par izpildi
	b) Ar bioloģiskās lauksaimniecības metodēm apstrādātās LIZ īpatsvars, %	10,1% (2012. gads, ZM LAD)	(skat. paskaidrojumu)	2016. gada sākumā sertificētās LIZ platības aizņēma 237 tūkst. ha jeb aptuveni 11% no kopējās LIZ platības valstī. No tiem 162 tūkst. ha bija sertificēti kā bioloģiskās lauksaimniecības platības. 2016. g. bioloģiski sertificētās platības ir palielinājušās par 13%.	12,0%	2017: 13,9%
Politikas rezultāts (F2)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Sasniegtā vērtība uz 2016. gadu	Paskaidrojums (no iepriekšējās atskaites)	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi 2020. gadā

F2. Uzlabojusies ūdenssaimniecības pakalpojumu kvalitāte un pieejamība

	1. Iedzīvotāju īpatsvars aglomerācijās ar CE > 2000, kam nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstošu centralizēto ūdensapgādes pakalpojumu pieejamība, %	82,0% (2012. gads)	95%		95,6% (2023. gads)	Atbilstoši Ūdensapgādes investīciju plānā 2021.-2027.gadam norādītajai informācijai, kas iegūta apsekojuma laikā anketējot visas aglomerācijas, līdz 2023.gadam tiek prognozēta 95,77% centralizētās ūdensapgādes pieejamība.
	2. Iedzīvotāju īpatsvars aglomerācijās ar CE > 2000, kam nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstošu centralizēto notekūdeņu apsaimniekošanas pakalpojumu pieejamība, %	79,0% (2012. gads)	93%		95,9% (2023. gads)	SAM 5.3.1. ieviešanas rezultātā uz 31.12.2019. iedzīvotāju īpatsvars, kam nodrošināta normatīvo aktu prasībām atbilstoša centralizēto notekūdeņu apsaimniekošana, t.i. māsaimniecību pieslēgumi centralizētajiem kanalizācijas tīkliem ir 88,6%, savukārt pakalpojumu pieejamība līdz 2023.gada beigām plānota 95,8% apmērā
	3. Uzlabotās ūdensapgādes apkalpoto iedzīvotāju skaita pieaugums, iedzīvotāju skaits		(skat. paskaidrojumu)	Iedzīvotāju skaits aglomerācijās ar CE > 2000 – 1,4 milj. iedzīvotāji (<i>ņemot vērā 9% iedzīvotāju skaita samazinājumu</i>) Projektiem, kur iedzīvotāju īpatsvars aglomerācijās ar CE < 2000 – 205 673 iedzīvotāji ²² (129 111 iedzīvotāji, <i>ņemot vērā 9% iedzīvotāju skaita samazinājumu</i>)	77 600 (2023. gads)	2014 – 2020.gada ES fondu plānošanas periodā atsevišķa uzskaitē par ūdensapgādes iedzīvotāju skaita pieaugumu projektos netiek veikta. Atbilstoši Ūdensapgādes investīciju plānā 2021.-2027.gadam norādītajai informācijai, kas iegūta apsekojuma laikā anketējot visas aglomerācijas, līdz 2023.gadam plānots nodrošināt

²² VARAM: Šo iznākuma rādītāju atsevišķi nevar izdalīt tieši uz notekūdeņu pakalpojumu pieejamību, jo ir uzskaitīts tikai kā “papildu iedzīvotāju skaits, uz ko vērsti ūdenssaimniecības projekti”

						<i>pieslēgumus 95,4% vietās ar iedzīvotāju skaitu virs 2000.</i>
F2.1. Samazināti ūdens zudumi centralizētajā ūdens saimniecības sistēmā un nodrošināta resursu racionāla izmantošana	Ūdens zudumi centralizētajās ūdens apgādes sistēmās, % no kopējā sistēmā padotā ūdens daudzuma	6,5%	13%	Zudumu daļa (%) centralizētajās ūdens apgādes sistēmās pret kopējo caur tām izmantošanai padotā ūdens apjomu *: 2014 – 15,7%; 2015 – 14,4 %; 2016 – 13,0%**. ** - 2016. gada dati pagaidām ir provizoriski un var mainīties. * - dati attiecas uz ūdenssaimniecību kā nozari, neietver ražotāju izmantoto centralizētās sistēmās padoto ūdeni (ja zudumus rēķina, attiecinot tos uz visu ūdens patēriņu, tad 2015.g. zudumi ir 6,4%)	5,5%	2019.: 6,03%
F3. Pilnveidota vides informatīvā bāze un palielināta vides aizsardzības institūciju administratīvā un profesionālā kapacitāte ūdens aizsardzības jomā						
	Apstrīdēto un negrozīto lēmumu īpatsvars salīdzinājumā ar kopējo apstrīdēto lēmumu skaitu administratīvo pārkāpumu lietās, %	53% (2011. gads) 79 - kopā	43,6%	2014.- 58 % 2015. – 67% 2016.- 43,6% * nav bijuši lēmumi par LAPK 60., 62-64. pantiem	> 90%	Informācija par izpildi

		42 - atstāti spēkā				
--	--	--------------------------	--	--	--	--

6.2. Plūdu un krasta erozijas riska mazināšana

Lai nodrošinātu labu ūdeņu stāvokli un to ilgtspējīgu izmantošanu, pasargātu iedzīvotājus no būtiskākajiem identificētajiem plūdu riskiem un veicinātu pielāgošanos klimata pārmaiņām, piesaistīts ES fondu finansējums esošo hidrotehnisko būvju rekonstrukcijai un jaunu izbūvei, veikti pasākumi jūras un upju krasta erozijas samazināšanai, kā arī virszemes noteces un lietus ūdeņu novadīšanas infrastruktūras būvju sakārtošanai pilsētās un apdzīvotās vietās.

2007.-2013. gada ES fondu plānošanas perioda ietvaros tika īstenoti 10 projekti 16,4 milj. eiro apmērā, kuru rezultātā tika būvēti jauni un rekonstruēti esošie aizsargdambji, veikta tehnoloģisko iekārtu rekonstrukcija un pilnveidošana. Kopumā, īstenojot projektus Gaujas, Daugavas, Lielupes, Babītes ezera un Lubāna ezera apkārtnēs, rekonstruēti aizsargdambji 36,37 km garumā, kā arī rekonstruētas 7 sūkņu stacijas plūdu draudu risku novēršanai un samazināšanai. Īstenoto projektu faktiskie labuma guvēji ir ~68,1 tūkst. iedzīvotāji nacionālas nozīmes applūstošajās teritorijās.

2014.-2020. gada ES fondu plānošanas perioda mērķteritorija ir plūdu apdraudētās teritorijas, kā arī krasta erozijas apdraudētās apdzīvotās vietas un publiskās infrastruktūras objekti, piesārņojumu emitējošie objekti, lai aizsargātu tos pret plūdu un krasta erozijas riskiem. No 5.1.1. SAM²³ ietvaros plānotajiem 10 projektiem, kuru kopējās attiecināmās izmaksas ir 35,3 milj. eiro, pabeigti ir četri projekti Ogres, Lielupes, Svētes un Vidumupītes apkārtnē 9,5 milj. eiro apmērā, kā rezultātā plūdu risks samazināts ~69,6 tūkst. Iedzīvotājiem, samazināts vides un sociālekonomisko zaudējumu risks 21 objektam, kā arī no plūdiem aizsargātas 1357 ha platības.

Politikas rezultāts (F4)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Paskaidrojums (no iepriekšējās atskaites)	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi 2020. gadā
--------------------------	------------------------	----------------------	---	----------------------	------------------------------------

²³ 5.1.1. specifiskā atbalsta mērķis “Novērst plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu pilsētu teritorijās”

F4. Nodrošināta iedzīvotāju dzīves kvalitāte, samazinot plūdu riskus					
	Plūdu un erozijas procesu apdraudēto iedzīvotāju skaits Latvijā	600 000 iedzīvotāji (2012. gads)	531 947 iedzīvotāji	400 000 iedzīvotāji (2023. gads)	462 486 iedzīvotāji Līdz 2023.gadam, īstenojot pārējos 5.1.1. SAM projektus, plānots samazināt plūdu risku vēl aptuveni 126 tūkst. iedzīvotāju
Darbības rezultāts (F4)					
F4.1. Izbūvēta, paplašināta vai rekonstruēta virszemes noteces un lietus ūdeņu novadīšanas infrastruktūra un hidrotehniskās aizsargbūves pilsētās un apdzīvotās vietās, kas pakļautas plūdu riskam	1) Plūdu apdraudējums hidrobūvju aizsargātās platībās, ha	82 300		35 000 (2023. gads)	80 943 ha <i>(t.i. 82300-1357=80943 ha, papildu jāatņem pēc 2007-2013.gada projektiem aizsargātās teritorijas)</i> 2014. – 2020. gada plānošanas periodā VARAM atbildības jomas pretplūdu aktivitātēs izbūvējot hidrobūves plānots aizsargāt 1 438 ha (Liepājas, Ventspils, Jelgavas, Daugavpils projektos, kas norāda šādu rādītāju), tajā skaitā Ventspils un Jelgavas projekti pabeigti novēršot plūdu risku 1357 ha, tomēr lielāko ietekmi uz rādītāju sniedz ZM aktivitātes SAM 5.1.2. ietvaros.
	2) Rekonstruēto hidrobūvju skaits, skaits	2013. gadā procesā ir 8 projekti	2007.-2013. plānošanas perioda ietvaros pabeigti 10 projekti	30 (2023. gads)	25 (tai skaitā 2007.-2013. gada plānošanas periods: 10 2014.-2020. gada plānošanas periods

				5.1.1. SAM: 4 un 5.1.2. SAM: 11)
	3) Rekonstruēto/ renovēto valsts ūdensnoteku garums, km		ES ELFLA atbalsta projektu ietvaros atjaunotas/pārbūvētas valsts nozīmes ūdensnotekas 137,86 km garumā	3620 (2023. gads)
				130,5 2014.-2020. gada plānošanas periodā 5.1.2. SAM ietvaros plānotais atjaunoto vai pārbūvēto valsts nozīmes ūdensnoteku garums: 207 km (no 20 projektiem pabeigti 17, atbildīgā iestāde- Zemkopības ministrija)

7. Vides piesārņojums un riski

Lai panāktu augsnes, grunts, pazemes un virszemes ūdeņu kvalitātes uzlabošanu, atjaunotu un uzlabot vides kvalitāti piesārņotajās vietās, kā arī novērstu iedzīvotāju veselības apdraudējumu ir piesaistīts ES fondu finansējums vēsturiski piesārņoto vietu sanācijai un atkritumu izgāztuvju rekultivācijai.

2007.-2013. gada ES fondu plānošanas perioda 3.4.1.4. aktivitātes²⁴ ietvaros tika realizēti 3 projekti 38 milj. eiro apmērā un veikta vēsturiski piesārņoto vietu sanācija 10,61 ha platībā, novēršot būtiska vēsturiskā vides piesārņojuma tālāku izplatīšanos.

Papildus, īstenojot 1 projektu 3.3.1.6. aktivitātes²⁵ ietvaros, no lielizmēra un mazizmēra tehnogēnā piesārņojuma attīrīta 78 ha platība, tai skaitā, no piesārņotiem nogulumiem attīrīti 10 ha. Papildus, tiek plānota projekta II kārtā, kuras ietvaros no Karostas kanāla tiks izņemti atlikušie vēsturiski piesārņotie nogulumi, un tiks konsolidēta piesārņoto nogulumu deponēšanas vieta Karostas kanāla austrumu daļā.

Savukārt, lai samazinātu negatīvo ietekmi uz vidi, ko rada atkritumi un vides aizsardzības prasībām neatbilstošās izgāztuves, 3.5.1.2.1. apakšaktivitātes²⁶ ietvaros tika īstenoti 83 sadzīves atkritumu izgāztuvju rekultivācijas projekti 20,7 milj. eiro apmērā, kuru ietvaros rekultivētas normatīvo aktu prasībām neatbilstošās izgāztuves un ierobežota vides piesārņojuma izplatīšanās tālāk no ~124 ha lielas platības.

²⁴ 3.4.1.4. aktivitāte "Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija"

²⁵ 3.3.1.6. aktivitāte "Liepājas Karostas ilgtspējīgas attīstības priekšnoteikumu nodrošināšana"

²⁶ 3.5.1.2.1. apakšaktivitāte "Normatīvo aktu prasībām neatbilstošo izgāztuvju rekultivācija"

2014. - 2020. gada plānošanas perioda 5.6.3. SAM²⁷ ietvaros tiek turpināti iepriekšējā periodā uzsāktie Inčukalna sērskābā gudrona dīķu sanācijas darbi (II posms) 29,3milj. eiro apmērā. 2020.gada aprīlī ir pabeigtas visas plānotās darbības Ziemeļu dīķī un objekts pieņemts ekspluatācijā, arī Dienvidu dīķī viss gudrons ir neutralizēts un izvests no teritorijas un visus darbus plānots pabeigt 2021.gada 1.ceturksnī. Pabeidzot Inčukalna piesārņotās vietas sanāciju samazināsies piesārņojuma negatīvās ietekmes gan uz augsni, grunti, virszemes un pazemes ūdeņiem, plānots, ka tiks atjaunota zemes platība 3,13 ha apmērā un par divām vietām būs samazinājies tādu naftas pārstrādes produktu ražošanas laikā radušos piesārņoto vietu skaits, kurās nav veikta sanācija.

Politikas definētais mērķis					
Nodrošināt dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu un aizsardzību, veicinot vides risku mazināšanu un pārvaldību					
Politikas rezultāts (G1)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2012. gadā	Paskaidrojums (no iepriekšējās atskaites)	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
G1. Nodrošināta vides risku pārvaldība					
Darbības rezultāts (G1)					
G1.1. Samazināts risks, ko rada piesārņojums no vēsturiskajām piesārņotajām vietām	Teritoriju platība, kurās veikta sanācija, ha	5,16 ha	līdz 2015. gadam kopumā faktiski veikta 8,11 ha vēsturiski piesārņoto vietu sanācija.	7,7 ha	2007.-2013. gada plānošanas periodā: 10,61 ha 2014.-2020. gada plānošanas perioda 5.6.3. SAM ietvaros tika plānots samazināt risku 2,5 ha platībā. Uz 27.10.2020. faktiskā vērtība ir pārsniegusi plānoto un ir 3,13 ha.
Politikas rezultāts (G2)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2012. gadā	Paskaidrojums (no iepriekšējās atskaites)	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
G2. Uzlabota situācija jonizējošā starojuma avotu apsaimniekošanā					
Darbības rezultāts (G1)					

²⁷ 5.6.3. specifiskā atbalsta mērķis “Vēsturiski piesārņoto vietu sanācija”

G2.1. Nodrošināta droša valsts nozīmes jonizējošā starojuma avotu apsaimniekošana	a) Likvidēts Salaspils kodolreaktors	Nav likvidēts	Uzsākts darbs pie Salaspils kodolreaktora demontāžas procesa.	Likvidēts	2020: Nav likvidēts
---	--------------------------------------	---------------	---	-----------	---------------------

8. Vides veselība

Politikas definētais mērķis	Samazināt nelabvēlīgo vides faktoru ietekmi uz cilvēku veselību un labklājību, t.sk. novēršot pēc iespējas psihosomatisko ietekmi, ko rada vides veselības informācijas trūkums vai neadekvāta tās komunikēšana sabiedrībai.				
Politikas rezultāts (H1)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2012. gadā	Sasniegtā vērtība uz 2016. gadu	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
H1. Nodrošināta kvalitatīva vides veselības komunikācija					
Darbības rezultāts (H1)					
	Izveidota efektīva vides veselības informācijas sistēma, kas paaugstina sabiedrības ieinteresētību vides veselības jautājumu risināšanā (VI, SPKC un VM mājaslapu apmeklējumu skaita pieaugums)	-	VI – nav datu par mājaslapas apmeklētājiem, kuru interesē specifiski vides veselības jautājumi	30%	VI mājas lapas vides veselības sadaļas apmeklētāju skaits 2020.g. 62667 (unikāli apmeklējumi 49952).
Politikas rezultāts (H2)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2012. gadā	Sasniegtā vērtība uz 2016. gadu	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
H2. Latvijā uzsākts cilvēku biomonitorings					

Darbības rezultāts (H2)					
Cilvēku biomonitoringa pilotprojektu skaita pieaugums (pilotprojektu skaits)	0			2	2019: 2 RSU dalība “Cilvēku biomonitoringa iniciatīvas Eiropā (HBM4EU)” (01/2017 – 12/2020) projektos: 1) Biomonitorings un aprotiskie šķīdinātāji; 2) Pesticīdu pētījums

Lai nodrošinātu sabiedrību ar atkalizmantojamiem datiem par vides stāvokļa izmaiņām atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas ar ko izveido Telpiskās informācijas infrastruktūru Eiropas Kopienā (INSPIRE direktīva) prasībām, 2014.-2020. ES fondu plānošanas periodā, 2018. gadā ir uzsākti 2 projekti. 2.2.1.1. SAMP²⁸ projekta “Informācijas sistēmu izstrāde un pilnveidošana ģeotelpiskajiem un Daugavas baseina plūdu datiem”, mērķis ir veicināt datus atkalizmantošanai, veidojot plūdu risku prognozēšanas un brīdināšanas sistēmu sabiedrībai un valsts pārvaldes iestāžu sadarbībai, kā arī optimizējot derīgo izrakteņu atradņu reģistra informācijas un derīgo izrakteņu (būvmateriālu izejvielu, kūdras, sapropeļa un dziedniecības dūņu) krājumu bilances sagatavošanas un atjaunināšanas procesus, tai skaitā, projekta ietvaros plānots sagatavot INSPIRE direktīvai atbilstošas 9 telpisko vides datu kopas, savukārt ar 5.4.2.2. SAM 2. kārtas ietvaros uzsāktu projektu “Valsts vides monitoringa un citu vides datu apstrādes un uzglabāšanas infrastruktūras pilnveidošana” tiek turpinātas SAM 2.2.1.1. uzsāktās darbības un sagatavotas vēl 25 telpisko vides datu kopas INSPIRE direktīvas prasību ieviešanai. Kopējais abu projektu finanšu ieguldījums INSPIRE prasību ievērošanā līdz 2020.gada 1.decembrim ir 1,97 milj. EIRO, bet līdz 2022.gada beigām tas sasniegs 4,4 milj. eiro.

Politikas definētais mērķis	Samazināt nelabvēlīgo vides faktoru ietekmi uz cilvēku veselību un labklājību, t.sk. novēršot pēc iespējas psihosomatisko ietekmi, ko rada vides veselības informācijas trūkums vai neadekvāta tās komunicēšana sabiedrībai.				
Politikas rezultāts (H3)	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2012. gadā	Sasniegtā vērtība uz 2016. gadu	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi
H3. Izveidotas INSPIRE direktīvas prasībām atbilstošas ģeotelpisko datu kopas cilvēku drošības un veselības tēmai					

²⁸ 2.2.1.1. specifiskā atbalsta mērķa pasākums "Centralizētu publiskās pārvaldes IKT platformu izveide, publiskās pārvaldes procesu optimizēšana un attīstība"

Darbības rezultāts (H3)					
	INSPIRE direktīvas prasībām atbilstošu ģeotelpisko datu kopu skaita pieaugums (skaits)	0	2	6	ES fondu projektu ietvaros tiek sagatavotas 34 INSPIRE datu kopas. SAM 2.2.1.1. un 5.4.2.2. projektu īstenošana turpinās līdz 2022.gadam, informācija par izpildi tiks apkopota, veicot īstenošanas monitoringu. 2020: 35

9. Vides monitorings

Lai nodrošinātu sabiedrību un iestādes ar savlaicīgu, kvalitatīvu un vispusīgu informāciju par vides stāvokļa izmaiņām, piesaistīts ES fondu finansējums vides aizsardzības monitoringa sistēmu pilnveidošanai, attīstot valsts vides monitoringa un kontroles sistēmas darbību un īstenojot sistemātiskus, regulārus un mērķtiecīgus vides stāvokļa novērojumus un mērījumus.

2007.-2013. gada ES fondu plānošanas periodā kopumā īstenoti 13 vides monitoringa sistēmas pilnveidošanas projekti 10,6 milj. eiro apmērā, kas bija vērsti uz virszemes un pazemes ūdens monitoringa, gaisa monitoringa, zvejas kontroles un vides monitoringa, vides putekļu monitoringa un radiācijas monitoringa sistēmas attīstību un pilnveidošanu. Projektu ietvaros tika atjaunoti un aprīkoti 163 un izbūvēti jauni 46 pazemes ūdens novērojumu urbumi, likvidēti divi videi bīstami urbumi, modernizētas un iekārtotas 56 monitoringa stacijas (t.i., 12 virszemes un hidroloģisko monitoringa stacijas, 3 putekļu monitoringa stacijas, 6 “karsto punktu” putekļu pagaidu monitoringa stacijas, 10 vides stāvokļa monitoringa stacijas un 25 radiācijas monitoringa stacijas). Papildus tika rekonstruētas un uzbūvētas piecas paraugu uzglabāšanas telpas, iegādātas divas mobilās laboratorijas pazemes ūdens paraugu ņemšanai, divas kravas mašīnas, 8 speciāli aprīkotas automašīnas ar olfaktometru (ierīci smaku analīzei), meteostaciju un putekļu koncentrācijas noteikšanas iekārtām un divas laivas ar motoru un piekabi, kā arī specializēts kuģis zvejas kontrolei. Papildus iepriekšminētajam tika iegādātas arī 698 dažāda veida iekārtas – 675 virszemes un pazemes ūdens un hidroloģiskā monitoringa aparatūras vienības, 12 gaisa monitoringa iekārtas, viens laboratorijas aprīkojuma komplekts prioritāri bīstamo vielu analīzēm, 8 aprīkojuma komplekti un programmatūras vides putekļu monitoringa datu pārraidei, uzglabāšanai un analīzei, kā arī tika izveidots sakaru tīkls un iegādāta datu apstrādes un pārraides programmatūra radiācijas monitoringa sistēmai.

2014.-2020. gada ES fondu plānošanas periodā vides monitoringa projekti no 2017.gada 5.4.2.2. SAM pasākuma ietvaros tiek īstenoti 10,5 milj. eiro apmērā, t.sk. līdz 2020.gada 1.decembrim veikti 5,5 milj. eiro ieguldījumi vides monitoringa un kontroles sistēmas institūciju kapacitātes un

nodrošinājuma stiprināšanā, attīstot vides monitoringa tīklu un nodrošinot vides kontroles iestādes ar pienākumu izpildei nepieciešamo aprīkojumu un savlaicīgu, un kvalitatīvu vides kontrolei nepieciešamo informāciju. Pazemes ūdeņu monitoringa projektu paredzēts uzsākt 2021.gada 1.pusē. Līdz 2020.gada 1.decembrim projektos ir ierīkots 21 hidropostenis, 3 jūras novērojumu stacijas, iegādādas ierīces zvejas kontrolei, putnu monitoringam un citas iekārtas, kā arī īstenota projektā paredzētā zemes monitoringa programma. Projektu īstenošana turpināsies līdz 2023.gada beigām.

Politikas definētais mērķis					
Nodrošināt savlaicīgu un visaptverošu vides un klimata pārmaiņu datu un informācijas apkopošanu un vispusīgu analīzi, lai noteiktu politikas mērķus un atbilstošus pasākumus vides stāvokļa uzlabošanai un savlaicīgai reaģēšanai uz klimata pārmaiņām, kā arī novērtētu līdzšinējo pasākumu un ieguldītā finansējuma lietderību un efektivitāti					
Monitoringa programma	Politikas rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Mērķis uz 2019. gadu	Informācija par izpildi
Vides monitorings	M. Nodrošināta kopējā vides monitoringa tīkla paplašināšana	Monitoringa vietu skaits	927 (2012. gads)	1100 - 1120 (2023. gads)	5.4.2.2. SAM pasākuma ietvaros uz 31.12.2019. vides monitoringa vietu skaits, kurās tiek veikts vides monitorings atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas attiecas uz vides monitoringu, sasniedza 1 378 vietas. 2020.gada dati tiks apkopoti 2021.gada sākumā.
1. Gaisa un klimata pārmaiņu monitoringa programma	M1. Sabiedrība nodrošināta ar operatīvu informāciju par gaisa kvalitāti un primāro meteoroloģisko informāciju				
Monitoringa programma	Politikas rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Mērķis uz 2019. gadu	Informācija par izpildi
Darbības rezultāts (M1)					
1.1. Primārās meteoroloģiskās un klimata informācijas sistemātiska ieguve un uzkrāšana	M1.1. Iegūta informācija meteoroloģiskās un klimata	a) Nodrošināta meteoroloģisko novērojumu tīkla pamatstaciju darbība	23	23	2019: 24

	situācijas novērtēšanai	b) Uzkrāto datu apjoms datu bāzēs (vienības)	1 421 324	1 800 000	2019: 2 317 893
1.2. Gaisa kvalitātes monitorings	M1.2. Iegūta informācija par gaisa kvalitāti	a) Nodrošināta gaisa kvalitātes novērojumu staciju darbība lielākajās pilsētās (staciju skaits)	7	7	2019: 7
		b) Nodrošināts uzkrāto datu apjoms datu bāzēs (vienību skaits)	312 000	312 000	2019: 300 249.
1.3. Nokrišņu kvalitātes monitorings	M1.3. Iegūti dati par nokrišņu kvalitāti	a) Nodrošināti nokrišņu kvalitātes novērojumi (staciju skaits)	4	4	2018: 4 2019: 3, stacijā Alūksne nokrišņu paraugošana ir pārtraukta un tiks atsākta pēc jauno nokrišņu savācēju uzstādīšanas iepirkuma "Atmosfēras gaisa kvalitātes tīkla nodrošinošo iekārtu piegāde un uzstādīšana" ietvaros
		b) Uzkrāto datu apjoms datu bāzēs (vienību skaits)	1400	2750	2019: 1 228.
1.4. Gaisa piesārņojuma pārnese lielos attālumos un tās ietekmes monitorings	M1.4. Iegūti dati un informācija par piesārņojuma pārnese lielos attālumos un gaisa piesārņojuma ietekmi uz ekosistēmām; nodrošināts gaisa piesārņojuma ietekmes uz dabisko	a) Nodrošināta gaisa piesārņojuma pārnese lielos attālumos novērojumu (EMEP) un globālo atmosfēras novērojumu reģionālā līmeņa (GAW) monitoringa stacijas darbība	1	1	2019: 1

veģetāciju un graudaugiem monitorings (<i>ICP Vegetation</i>)	b) Uzkrāto gaisa kvalitātes novērojumu apjoms datu bāzēs (vienību skaits)	18500	18500	2019: 18 536
	c) Nodrošināts gaisa piesārņojuma ietekmes uz ekosistēmām monitorings (staciju skaits)	-	1	2019: Netika piešķirts finansējums
	d) Nodrošināti nezināmas izcelsmes vides stresa bioindikācijas novērojumi (<i>ICP Vegetation</i>) (staciju skaits)	-	-	2019: Apsekojums netika plānots
	e) Nodrošināti piezemes ozona bioindikācijas novērojumi (staciju skaits)	-	-	2019: Monitorings netika plānots
	f) Nodrošināti slāpekļa un smago metālu novērojumi sūnās (staciju skaits)	-	-	2019: Monitorings netika plānots

1.5. Apkārtējās gamma starojuma ekvivalentās dozas jaudas monitorings	M1.5. Sabiedrībai pieejama informācija par radiācijas fona līmeni un nodrošināta informācijas par apkārtējā gamma starojuma ekvivalentās dozas jaudas monitoringu pieejamība ES radioloģiskās informācijas apmaiņas sistēmā EURIE/EURD EP	Nodrošināts ikdienas gamma starojuma ekvivalentās dozas jaudas monitorings (staciju skaits)	15	21	2019: 20
1.6. Siltumnīcefekta gāzu un gaisu piesārņojošo vielu emisijas monitorings	M1.6. Nodrošināta SEG un gaisu piesārņojošo vielu inventarizācija un izstrādātas prognozes	a) Sagatavots SEG tiešo un netiešo emisiju inventarizācijas pamatdatu ziņojums un nacionālais inventarizācijas ziņojums ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām	2	2	2019: 2 2020: 2

		sekretariātam un EK Regulas 525/2013 ietvaros.			
		b) Sagatavoti ziņojumi par emisijām gaisā EK direktīvas 2001/81/EK (NEC) un Konvencijas par pārrobežu piesārņojuma pārnesei lielos attālumos ietvaros (ziņojumu skaits)	1	1	2019: 1 2020:1
		c) Emisiju apkopojums Konvencijas par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos un tās protokolu EMEP (kopējās programmas gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērošanai un novērtēšanai Eiropā) ietvaros kvadrātu	1	1	2019: 1

		sagatavošana/ gridēšana.			
		d) Sagatavots ziņojums par gaisa piesārņojošo vielu emisijas prognozēm par 2015., 2020., 2030. un 2050.gadam (prognozes ik pēc 5 gadiem)	1	-	2019 - 1
2. Ūdeņu monitoringa programma	M2. Iegūta visaptveroša informācija par ūdeņu stāvokli Latvijas teritorijā				
Monitoringa programma	Politikas rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Mērķis uz 2019. gadu	Informācija par izpildi 2019. gadā
Darbības rezultāts (M2)					
2.1. Virszemes ūdeņu monitorings	M2.1. Iegūta informācija par virszemes ūdeņu kvalitāti Latvijas teritorijā, kas izmantojama ūdeņu stāvokļa novērtēšanai un nepieciešamo pasākumu izvērtēšanai un īstenošanai	a) Nodrošināta virszemes ūdeņu kvalitātes monitoringa staciju darbība, ieskaitot prioritāro un bīstamo vielu monitoringa apakšprogrammu, kā arī bioloģiskā monitoringa apakšprogrammu (staciju skaits)	471	496	2018: 144 (kvalitātes monitorings); 41 (kadmijs, svins, niķelis, dzīvsudrabs); 28 (pārējās prioritārās un bīstamās vielas); 148 (nitrāti) 2019: 153 virszemes ūdeņu monitoringa stacijās kvalitātes monitorings, 44 ūdensobjektos hidromorfoloģiskais apsekojams, 5 virszemes ūdeņu monitoringa stacijās novērojamo vielu monitorings.

		b) Nodrošināta virszemes ūdeņu kvantitātes monitoringa staciju darbība	78	78	2019: 79
		c) Nodrošināts melioratīvās hidrometrijas monitorings (vietu skaits)	20	50	2019: 48
2.2. Jūras vides monitorings	M2.2. Iegūta informācija par jūras vides stāvokli, kas izmantojama stāvokļa novērtēšanai, pasākumu programmas izstrādei un īstenošanai	a) Monitoringa staciju skaits	40	70	2020:43
		b) Novērtēto parametru skaits, parametru kopējais novērojumu skaits	20 (290)	25 (500)	Informācija par izpildi tiks apkopota, veicot īstenošanas monitoringu.
2.3. Pazemes ūdeņu monitorings	M2.3. Iegūti dati par pazemes ūdensobjektu kvantitatīvo stāvokli un ķīmisko kvalitāti un novērtēts	a) Nodrošināti pazemes ūdeņu kvantitātes novērojumi (monitoringa staciju skaits)	57	72	2018: 60 2019: 60 pazemes ūdeņu kvantitātes monitoringa stacijas (304 urbumi)

	pazemes ūdensobjektu stāvoklis				
		b) Nodrošināti pazemes ūdeņu kvalitātes novērojumi (monitoringa staciju skaits)	56	111	2018: 34 2019: 30 pazemes ūdeņu avoti un 26 pazemes ūdeņu kvalitātes monitoringa stacijas (38 urbumi)
		c) Uzkrāto datu apjoms datu bāzēs (vienību skaits)	138 300	298 800	2019: 114 825
		d) Radioaktivitātes mērījumi dzeramā ūdens ņemšanas vietās (vietu skaits)	5	5	2018: 4 2019: 4
2.4. Lauksaimniecības noteču monitorings	M2.4. Novērtēta lauksaimnieciskās darbības un piesārņojuma avotu slodze un ietekme uz ūdeņu kvalitāti	Monitoringa vietu skaits	7	7	Informācija par izpildi tiks apkopota, veicot īstenošanas monitoringu.
2.5. Peldvietu ūdens kvalitātes monitorings	M2.5. Sabiedrība nodrošināta ar informāciju par peldvietu kvalitāti	a) Peldvietu ūdens kvalitātes monitoringā ietvertu peldvietu skaits	50	110	2018: 56
		b) Sezonas laikā analizēto	260	580	2018: 280

		peldvietu ūdens kvalitātes paraugu skaits			Katrā peldvietā valsts monitoringa programmas ietvaros tika ņemti pieci ūdens paraugi sezonas laikā no 15. maija līdz 15. septembrim.
2.6. Dzeramā ūdens kvalitātes monitorings	M2.6. Iegūta informācija par dzeramā ūdens mikrobioloģiskajiem, organoleptiskajiem un fizikāli ķīmiskajiem rādītājiem, sabiedrība informēta par dzeramā ūdens kvalitāti	a) Dzeramā ūdens monitoringā aptverto ūdensapgādes sistēmu skaits	177	396	2018: 201
		b) Analizēto dzeramā ūdens paraugu skaits	220	422	2018: 239
3. Zemes monitoringa programma	M3. Iegūta aktuāla un saskaņota ģeogrāfiska informācija par zemes virsmas apaugumu un tā izmaiņām, procesiem augsnē, mūsdienu ģeoloģiskajiem procesiem – krasta eroziju, kā arī seismiskajiem procesiem				
Monitoringa programma	Politikas rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Mērķis uz 2019. gadu	Informācija par izpildi
Darbības rezultāts (M3)					
3.1. Zemes virsmas apauguma monitorings	M3.1. Veikta zemes virsmas	Iegūta informācija par zemes virsmas	-	-	Pieejama informācija par zemes virsmas seguma datiem par 2012. gadu (CORINE).

	apauguma kartēšana Latvijas teritorijā	apaugumu visā Latvijas teritorijā			
3.2. Augsnes monitorings	M3.2. Iegūta informācija par augšņu stāvokli	a) Nodrošināta lauksaimniecībā izmantojamo zemju agroķīmisko īpašību izpēte (reprezentatīvās saimniecību izlases kopas platība, ha)	5 000	10 000	2017: 30 298,2 ha
		b) Iegūti dati par minerālā slāpekļa saturu augsnē īpaši jutīgās teritorijās (vietu skaits)	48	48	2017: 48
3.3. Mūsdienu ģeoloģisko procesu monitorings	M3.3. Sabiedrība nodrošināta ar mūsdienīgu, aktuālu informāciju par ģeoloģiskajiem procesiem, kas tiek ņemta vērā attīstības plānošanā		-	41	Informācija par izpildi tiks apkopota, veicot īstenošanas monitoringu. LVĢMC: Netiek nodrošināts

		b) Izmaiņas klimata un cilvēku darbības pārmaiņu rezultātā un krastu erozijas prognozes (prognožu skaits): - Prognozes novērojumu punktā	-	41	Informācija par izpildi tiks apkopota, veicot īstenošanas monitoringu.
		- Prognozes laika griezumā	-	-	Informācija par izpildi tiks apkopota, veicot īstenošanas monitoringu.
3.4. Seismiskais monitorings	M3.4. Nodrošināta informācija par seismisko situāciju Latvijā	Seismiskā monitoringa staciju skaits	1	1	2017: 1 2020: 1
4. Bioloģiskās daudzveidības monitoringa programma	M4. Izpildītas ES prasības bioloģiskā daudzveidības monitoringa īstenošanā				
Monitoringa programma	Politikas rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Mērķis uz 2019. gadu	Informācija par izpildi 2019. gadā
		Iegūta informācija par biotopiem un sugām (skaits):	58		Iegūta informācija par 62 ES nozīmes sauszemes biotopiem (monitorings atsevišķi netiek veikts, jo informācija tiek iegūta projekta "Dabas skaitīšana" ietvaros). Informācija izmantota iesniedzot EK Biotopu direktīvas ziņojumu

		a) biotopiem		58	
		b) nemedājamo putnu sugām	230	230	Tiek iegūta informācija par visām Latvijā sastopamajām ligzdojošajām putnu sugām. Informācija izmantota iesniedzot EK Putnu direktīvas ziņojumu
		c) augu un nemedājamo dzīvnieku sugām	114	114	Tiek īstenots Biotopu Direktīvas pielikumos iekļauto sugu monitoringa vai veikti specifiski pētījumi. No 2013-2018.gadam iegūta iespējamā informācija par 114 sugu stāvokli un 2019.gadā sniegts Biotopu direktīvas ziņojums EK . 2020.gadā visi esošie monitoringi tiek turpināti un notiek monitoringa metodiku pilnveides
		d) medājamo putnu sugām	3	3	Informācija par izpildi tiks apkopota, veicot īstenošanas monitoringu.
		e) medājamo dzīvnieku sugām	18	18	Informācija par izpildi tiks apkopota, veicot īstenošanas monitoringu.
Darbības rezultāts (M4)					
4.1. <i>Natura 2000</i> vietu monitorings	M4.1. Iegūta informācija par <i>Natura 2000</i> vietās esošajām sugām un biotopiem, to stāvokli un izmaiņām	a) Monitoringa vietu skaits (<i>Natura 2000</i> teritoriju skaits)	232	332	2020: 333 <i>Natura 2000</i> teritorijās veikts vismaz viena veida monitoringa (ES nozīmes biotopu kartēšana vai kādas sugu grupas izpēte)
		b) Jūras <i>Natura 2000</i> vietu apsekojumi (skaits)	2	4	2019:4. Visās jūras teritorijās veiktas ziemojošo ūdensputnu aviouzskaites.

4.2. Fona monitorings	M4.2. Apkopota informācija par dažādu sugu populāciju lielumu valstī kopumā	Īstenoto fona monitoringa apakšprogrammu skaits	-	11	2019.gadā īstenotas 16 fona monitoringa apakšprogrammas, kopumā 2020.gadā būs īstenotas 17 fona monitoringa programmas
4.3. Speciālais monitorings	M4.3. Iegūta informācija par atsevišķām nozīmīgām sugām un biotopiem, kurus nenosedz fona monitorings	Īstenoto fona monitoringa apakšprogrammu skaits	-	8	2019.gadā iegūta un analizēta informācija par 5 sugu grupām N2000 teritorijās un 1 sugu grupu speciālajā monitoringā, 2020.gadā veikts monitorings par 3 sugu grupām speciālajā monitoringā un par 11 sugu grupām N2000 teritorijās
4.4. Invazīvo sugu monitorings	M4.4. Iegūta informācija par invazīvo sugu izplatību	a) Papildināts invazīvo sugu saraksts, izstrādāta invazīvo sugu monitoringa metodika	1	-	2020: Monitoringa metodika ir izstrādāta, saraksts ir papildināts https://www.daba.gov.lv/upload/File/DOC_MON/MON_ATSK_16_invaz_sugas.docx papildus pilnveidotas situ sugu grupu monitoringa metodikas
		b) Īstenots invazīvo sugu monitorings	-	1	2019: Monitorings daļēji uzsākts https://www.daba.gov.lv/upload/File/zin_p/ZIN_P_Invaz_sugu_izpete_rapuli_abinieki.pdf DAP daļēji īstenots invazīvo augu (izņemot Sosnovska latvāni) un invazīvo bezmugurkaulnieku monitorings, tiek izstrādātas vides DNS metodikas citu invazīvo sugu izplatības monitoringam
5. Meža monitorings	M5. Iegūta statistiska informācija par meža resursu un meža veselības stāvokli, kā arī meža un vides faktoru (biotisko, abiotisko, antropogēno faktoru) mijiedarbību				
Monitoringa programma	Politikas rezultāts	Rezultatīvais rādītājs	Stāvoklis 2013. gadā	Mērķis uz 2019. gadu	Informācija par izpildi 2019. gadā
Darbības rezultāts (M5)					

5.1. Meža resursu monitorings	M5.1. Iegūta informācija par meža platības izmaiņām, meža koksnes resursu struktūru un dinamiku, mežaudžu bojājumiem, atmirušo koksni un uzkrātu hronoloģisku informāciju par mežaudžu attīstības gaitu	Apsēkoti parauglaukumi - skaits (16000 parauglaukumu 5 gadu periodā).	3200	3750	Informācija par izpildi tiks apkopota, veicot īstenošanas monitoringu.
5.2. Gaisa piesārņojuma ietekme uz mežiem novērtēšanas monitorings (ICP Forest)	M5.2. Novērtēta gaisa piesārņojuma un citu vides faktoru ietekme uz meža ekosistēmām	a) Nodrošināts I līmeņa meža monitorings (parauglaukumu skaits)	115	115	2018: 115
		b) Nodrošināts II līmeņa meža monitorings (parauglaukumu skaits)	1	3	Informācija par izpildi tiks apkopota, veicot īstenošanas monitoringu.
5.3. Meža kaitēkļu un slimību zinātniskais monitorings	M5.3. Iegūta operatīva informācija par bīstamāko meža	a) Izstrādāta meža kaitēkļu un slimību zinātniskā monitoringa metodika (skaits)	1	-	2019: 1 (apstiprināta 2013. gadā).

	kaitēkļu un slimību izplatību				
		b) Katru ceturksni sagatavota informācija par meža kaitēkļu un slimību izplatību iepriekšējā ceturksnī un izplatības prognozēm (prognožu skaits)	-	4	Informācija par izpildi tiks apkopota, veicot īstenošanas monitoringu.

10. Radioaktīvo atkritumu pārvaldība

2019. – 2020. gadā uzsākta dokumentācijas izstrāde iepirkuma procedūrai “Būvprojekta izstrāde un autoruzraudzība radioaktīvo atkritumu glabātavai ”Radons” un iepirkums izsludināts. Iepirkuma īstenošanas rezultātā 2021. – 2022. gadā tiks izstrādāta tehniskā dokumentācija ilgtermiņa drošības uzlabošanas darbiem radioaktīvo atkritumu glabātavā „Radons”.

2019. gadā nodrošināts starptautisks radioaktīvo atkritumu pārvaldības sistēmas novērtējums un 2020. gadā uzsākti pasākumi novērtējuma rezultātā sniegto rekomendāciju ieviešanai, t.sk. ilgtermiņa radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas pilnveidei.

Tika turpināts darbs pie radioaktīvo atkritumu rašanās novēršanas un apjoma samazināšanas principa ieviešanas, tai skaitā kontrolējot, lai operatori veiktu pasākumus radioaktīvo atkritumu apjoma samazināšanai, kā arī stiprinot operatoru izpratni par normatīvo aktu prasībām.

Izstrādāts nacionālās radioaktīvo atkritumu pārvaldības programmas 2021. – 2027. gadam projekts, pilnveidojot radioaktīvo atkritumu pārvaldības politiku, īpaši ilgtermiņā, un veicinot drošas vides saglabāšanu Latvijas iedzīvotājiem un nākamajām paaudzēm. Izstrādāto radioaktīvo atkritumu pārvaldības programmu 2021. – 2027. gadam plānots apstiprināt 2021. gadā.

Politikas definētais mērķis	Nodrošināt videi un iedzīvotājiem drošu radioaktīvo atkritumu pārvaldības sistēmas attīstību valstī
------------------------------------	--

Politikas rezultāts	Mērķis uz 2020. gadu	Informācija par izpildi 2019. gadā
Uzlabota situācija jonizējošā starojuma avotu apsaimniekošanā		
Pasākums*		
1. Pasākumi radioaktīvo atkritumu glabātavā "Radons"	Visi plānotie pasākumi īstenoti	2020: Izsludināts iepirkums "Jaunas radioaktīvo atkritumu tvertnes, ilgtermiņa glabātavas un pārseguma virs slēgtajām radioaktīvo atkritumu tvertnēm radioaktīvo atkritumu glabātavā "Radons" būvprojekta izstrāde un autoruzraudzība", noris iesniegto piedāvājumu vērtēšanas process.
2. Salaspils kodolreaktora likvidēšana (t.sk. uzturēšana)	Salaspils kodolreaktors likvidēts	2020: Izsludināts iepirkums "Salaspils kodolreaktora izpēte, būvprojekta izstrāde Salaspils kodolreaktora likvidēšanai un demontāžai un autoruzraudzība", noris iesniegto piedāvājumu vērtēšanas process.
3. Kodoldrošības un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas sistēmas novērtējums	Veikti plānotie pašnovērtējumi un starptautiskie novērtējumi	Veikti plānotie pašnovērtējumi un starptautiskie novērtējumi. Uzsākts darbs pie novērtējumu rezultātā Latvijai sniegto rekomendāciju ieviešanas, lai pilnveidotu radiācijas drošības un kodoldrošības sistēmu.
4. Radioaktīvo atkritumu apjoma samazināšana	Izstrādātas plānotās procedūras un īstenota plānotā sistēmas pilnveide	Turpināts darbs pie procedūru izstrādes radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas pilnveidošanai.
5. Izpratnes par radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu veicināšana	Visi plānotie pasākumi īstenoti	Visi 2019. gadā plānotie pasākumi īstenoti. Pilnā apmērā netika īstenoti pasākumi, kas saistīti ar starptautiskām un vietējām apmācībām dēļ situācijas pasaulē vīrusa Covid-19 ietekmē.

*Detalizēts saraksts ar pasākumu ietvaros īstenojamām aktivitātēm pieejams Vides politikas pamatnostādņu 2014.–2020. gadam 5. pielikumā (<http://polsis.mk.gov.lv/documents/4711>)